Opłata pocztowa niszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

הײנט 8 זײטען (ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע — זעה זייט 7)

נייער פאלקסבלאט

№ 209	Łódź, Sroda, 5 września 1934 r.	צוועלפטער יאהרגאנג	לאדז, מיטוואך, כה אלול תרצ"ד	№ 209

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — 224-71 אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל.

געבעלס זאל בעזייטיגט ווערען

און צוזאמען מיט איהם אלע עקסטרעמיסטען

פאדערט ד"ר שאכט פון היטלער'ן

לאנדאן 4 (יט"א טעלעגראפיש)

„דיילי עקספרעס" טיילט מיט, אז ד"ר שאכט זאל האבען געשטעלט אן אולטימאטום דעם קאנצלער היטלער, צו בעזייטיגען אלע עקסטרעמיסטען פון אלע מלוכה און פארטיי-אמטען, דערונטער אויך געבעלס'ן

די דאזיגע אקציע בעצוועקט צו געווינען דעם צוטרוי פון די אמעריקאנער און ענגלישע פינאנץ קרייזען און צו בעקומען הלואות פאר דייטשלאנד.

הובער געגען רוזוועלט'ן

וואשינגטאן, 4 (ספ. טעל.)

דער געוועזענער אמעריקאנער פרעזידענט הובער איז ארויסגעטרעטען מיט א שארפען אנגריף אויף דער ווירטשאפטליכער פאליטיק פון איצטיגען פרעזידענט רוזוועלט, ערקלערענדיג, אז דאס אדורכפיהרען רוזוועלט'ס ווירטשאפטליכען פראגראם בעדייט דער סוף פון יעדע פרייהייט און איניציאטיוו.

צי ס'דראהט נישט קיין געפאהר אויף די פערפלייצטע ערטער

קראקע, 24 (טעל.)

דאס וואסער אין די טייכען הויבט אן אפצופאלען, אויף די פערפלייצטע ערטער דראהט נישט קיין שום געפאהר

צוזאמענפאהר פון די האנדעלס-קאמערען

לעמבערג, 4 (ספ. טעל!)

דא האט זיך היינט אונטערן פארזיץ פון געוו. מיניסטער קלארנער געעפענט דער צוזאמענפאהר פון אלע האנדעלס-קאמערן אין פוילען.

אינטערנאציאנאלער אנטי-שווינדזוכט-קאנגרעס אין ווארשא

ווארשע, 4(טעלעפאניש)

אין דער אנוועזענהייט פון מלוכה פרעזידענט האט דער וויצע מיניסטער ד"ר פיערטושינסקי געעפענט דעם אינטערנאציאנאלען אנטי שווינדזוכט קאנגרעס. א גרויסע רעדע האט געהאלטען דער מיניסטער פאר געזעלשאפטליכער שוץ פאטשאר-קאווסקי, אין קאנגרעס נעהמען אנטייל פארשטעהער פון 44 מלוכות.

שווייץ וועט ארויסטרעטען פון דער פעלקער-ליגע

אויב סאוויעט-רוסלאנד וועט אנגענומען ווערען

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

די פראגע פון דעם סאוויעטישען אריינטריט אין דער פעלקער-ליגע איז ווייטער איינע פון די הויפט-טעמעס פון דער פראנצויזישער פרעסע. „פיגארא" רעדט ארום די גוטע און שלעכטע פאלגען פון רוסלאנדס אנטייל אין דער פעלקער-ליגע. די מעלה וועט זיין די, וואס דער פרעסטיזש פון דער ליגע וועט געשטארקט ווערען, און די ליגע וועט בעקומען אן אלוועלטליכען כאראקטער. דער ארויסטריט פון יאפאן און דייטשלאנד פון דער ליגע האט געברענגט דערצו, וואס דער אויטאריטעט איהרער איז אפגעשוואכט געווארען. מ'דארף גלייכצייטיג אבער זיך נישט מאכען קיין גרויסע אילוזיעס פון דער סאוויעטישער אנוועזענהייט אין דער ליגע.

פאריז, 4 (ספ. טעל.)

אין דער שווייץ ווערט געפיהרט א שטארקע אגיטאציע דערפאר, אז די שווייץ זאל ארויסטרעטען פון דער פעלקער-ליגע אויב די סאוויעטען וועלען אריינטרעטען.

פאריז. 4 (ספ. טעל.)

דער רומענישער אויסערן-מיניסטער טיטולעסקו איז נעכטען אויפגענומען געווארען מיט א פריהשטיק דורך דעם סאוויעטישען פארשטעהער אין פאריז ראזענבערג, אויך דער רומענישער געזאנדטער אין מאסקווע האט אנטיילגענומען אין דעם דאזיגען פריהשטיק. אין די פאליטישע קרייזען האלט מען, אז דער מיניסטער טיטולעסקו האט ארומגערעדט מיט דעם סאוויעטישען פארשטעהער די פראגע פון רוסלאנדס אריינטריט אין דער פעלקער-ליגע און דאס בעקומען א שטענדיגען ארט אינ'ם ראט פון דער ליגע.

בריסעל, 4 (ספ. טעל.)

דער מיניסטארען-ראט האט בעשלאסען, אז די בעלגישע דעלעגאציע אין דער פעלקער-ליגע זאל זיך אפהאלטען פון שטימען ביי דער פראגע פון אננעהמען די סאוויעטען אין דער פעלקער-ליגע.

וואס האט בעשלאסען די ווירטשאפטליכע קאנפערענץ

פון די דריי באלטישע מלוכות

טאלין, 4 (ספ. טעל.)

די פינפטע ווירטשאפטליכע קאנפערענץ פון די באלטישע מלוכות, וועלכע האט אפגעהאלטען איהרע בעראטונגען אין טאלין האט זיך שוין געענדיגט. אין דער קאנפערענץ האבען אנטייל-גענומען 130 דעלעגאטען פון עסטלאנד, לאטוויע און ליטע און ס'איז אנגענומען געווארען א בעשלוס באלד צו שאפען א שטענדיגע ביורא, כדי צו ברענגען צו א הסכם דאס ווירטשאפטליכע לעבען פון די באלטישע מלוכות, אנדערע בעשלוסען פערלאנגען צו פערשטארקען דעם סחורות-אויסטויש צווישען די דערמאהנטע מלוכות און אויף דעם וועג זאלען געשלאסען ווערען ספעציעלע קאנווענצען, די ווירטשאפטליכע דערנעהנטערונג דארף קומען בהדרגה און נאך פיל אנדערע בעשלוסען.

גרויסע פערפלייצונג אין אינדיען

לאנדאן, 4 (ספ. טעל.)

פון אינדיען מעלדעט מען, אז אין די פירשטענטומער ביקאר און אריסא איז פארגעקומען א גרויסע פערפלייצונג, אלע דערפער אויף א שטח פון עטליכע הונדערט קילאמעטער געפינען זיך אונטערן וואסער, די זריעה און די בהמות זענען אומגעקומען, טויזענדער פויערים זענען דערטרונקען געווארען.

ערד'ציטערניש אין מינכען

עס שדט, וואו איז פארגעקומען אנ'ערד-ציטערניש — מ'ווייסט נאך נישט וואו

ערג'ץ וואו איז פארגעקומען אנ'ערד-ציטערניש

מ'ווייסט נאך נישט וואו

בערלין, 4 (ספ. טעל.)

די אבסערוואטאריע אין מינכען האט ביי נאכט פערנאטירט עטליכע אונטערערדישע אויפטרייסלונגען. דער ערשטער אונטערערדישער שטויס האט זיך געלאזט פיהלען ארום האלב 3 ביינאכט און האט געדויערט א מינוט. דאן זענען פארגעקומען א רייהע ווייטערדיגע אויפשטויסען, וואו די ערד ציטערניש איז פארגעקומען איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

אפיצירען פון סאוויעטישען פלאט אין ווארשע

ווארשא, 4 (טעלעפאניש)

היינט נאכמיטאג האט דער אנפיהרער פון סאוויעטישען באלטישען פלאט אדמיראל גאלער מיט א רייהע אפיצירען געמאכט עטליכע אפיציעלע וויזיטען.

Dr. med. Trepman

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90

ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזן נעהמט אן פון 8—12 און פון 5—9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 8—1. בעזונדערע ווארטע-זאל פאר פרויען

פענסיאנאט

„ווייגאטט" קאלומנא

מאכט בעקאנט, אז דער פענסיאנאט וועט זיין ווייטער טעטיג איבער אלע יום-טובים און ווינטער.

די ימים נוראים וועט געדאווענט ווערען מיט א גוטען בעל-תפלה. הערליכע זוניגע צימערן, גרויסער וואלד, פערגלאזטע ווערענדעס, געשמאקע קיך, אויך דיעטישע קיך, ראדיא. שטרענג כשר! בעמ.: ס'איז געווינשען זיך פאראויס צו פערזעהן מיט א צימער.

ווענדען זיך שריפטליך: Pens. „Weingott", Kołumna

אין לאדז ביי ר' חיים ווערדינגער, אגראדאווא 5, טעל. 215-24.

אתרוגים מובחרים

ארץ-ישראל'דיגע און אנדערע, 50 פראצענט ביליגער, ווערט פערקויפט אויף הורט און דעטייל ביי

פישהאף, נאד-לודקא 2.

ענגלישער זאל אל. 1. מאי 2

לשמוע אל הרינה ואל התפלה!

עס ווערט בעקאנט געמאכט, דאס עס איז אונז געלונגען צו אנגאזשירען אויף די היינטיגע ימים נוראים דעם בעליבטען און טאלאנטפולען דאווענער און זינגער הש"ץ

הערש האראוויץ

וועלכער בעזיצט א קלינגענדע ריזען-שטימע מיט חזנישע קוואליפיקאציעס און וואס האט זיך שוין קונה שם געווען מיט זיין זיס הארציג דאווענען בעציבערענדיג די מתפללים מיט זיינע מתיקות'דיגע תפלות מיט א גרויס און גוט-איינשטודירט כאר. — בעקוועמע פלעצער.

פלעצער ווערען פערדינגען א גאנצען טאג.

מיט אכטונג די איינהאבער.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען און אין זעלבען טאג צו קבורה געקומען אונזער הייסגעליבטע מוטער, שוויגערמוטער, גרויס-מוטער, שוועסטער, שוועגערין און טאנטע

נ"ע **פערל בעטציג**

וועגען וואס עס מעלדען אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע.

אכטונג, לאדזער יודען!

ווער עס וויל האבען דעם אמת'ן עונג יום-טוב, זאל זיך פערזעהן מיט א גוטען און ביליג פלעשעל

ליקער

פון דער אלטער און בעוואוסטער לעמבערגער ליקערען- און שנאפס-פאבריק

J. KRONIK i SYN

אונזער רעקלאמע-ליקער אויף די קומענדע יום-טובים זענען די סארטען:

„Banan" און „Ananas"

אלעס אין אריגינעלע פאקונגען.

צו בעקומען אין אלע לאדזער יודישע ווײן-האנדלונגען און רעסטאראנען.

מיט אכטונג

F-ma **J. Kronik i Syn, Lwów**

Zniesilnie.

גראנדיעזער טעקסטיל=שטרייק אין אמעריקא

צו די 900,000 שטרייקענדע טעקסטיל=ארבייטער זאלן צושטעהן 800,000 קאנפעקציע=ארבייטער

נ י ו - י א ר ק, 4 (ספ. טעל.)

די שטרייק - לאגע אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי ציהט אויף זיך די אויפמערקזאמקייט פון דער גאנצער אמעריקאנער געזעלשאפט. דאס געזויע בילד פון שטרייק וועט זיך בעווייזען ערשט אין פערלויף פון הייבטיגען טאג. דער פארזיצער פון שטרייק-קאמיטעט גארמאן האט ערקלערט, אז לכל-הפחות 95 פראצענט פון די ארבייטער דאס הייסט, 850 טויזענד האבען געווארפען די ארבייט. די פאבריקאנטען-ארגאניזאציעס דאגעגען האלט, אז נאר 50 פראצענט ארבייטער האבען פערשטרייקט. די פאבריקען, וועלכע ארבייטען ווערען אפגעהיטען דורך שטארקע מיליטער-אפטיילונגען, די אנפיהרער פון שטרייק פיהרען אונטערהאנדלונגען מיט די ארבייטער-ארגאניזאציעס פון אנדערע אינדוסטריען, וועגען פערברייטערען דעם שטרייק.

לויט ידיעות פון טשיקאגא האט דער פארזיצער פון פראפעסיאנעלען פעראיין פון די קאנפעקציע-ארבייטער ערקלערט, אז 770 טויזענד מיטגלידער פון זיין פעראיין וועלען מיטוואך צושטעהן צום שטרייק, אויב די פאבריקאנטען וועלען ביז צו דער צייט נישט האבען אנגענומען די בעדינגונגען פון די ארבייטער, זיי פערלאנגען צו העכערען די לויבען מיט 10 פראצענט און איינצופיהרען פון 1. אקטאבער א 30-שטה'דיגע ארבייטס-וואך.

דער פארזיצער פון דער אמעריקאנער ארבייטער פעדעראציע גרין האט ערקלערט, אז ער סאלידאריזירט זיך מיט די פאסטולאטען פון די ארבייטער אין דער קאנפעקציע-אינדוסטריע. די אמעריקאנער עפענטליכע מיינונג דארף זיך צוגעוואוינען צו דעם געדאנק, אז אנ'ערפאלגרייכער קאמף מיט דער ארבייטסלאזיגקייט וועט נאר מעגליך זיין, אויב ס'וועט איינגעפיהרט ווערען א 30-שטה'דיגע ארבייטס-וואך.

נ י ו - י א ר ק, 4 (ספ. טעל.)

ווי מען מעלדעט פון צפון קאליפארניען האבען די שטרייקענדע ארבייטער זיך אריינגעריסען אין 3 בוימוואל-שפינערייען און ארויסגעיאגט 900 ארבייטער, וועלכע האבען דארט געארבייט.

זיג איבער דער נאטור

סאוויעטישע אפיצירען דערגרייכט דעם שפיץ פון העכסטען בארג — ענטדעקט א נייעם אינזעל ביים צפון-פאל

ל א נ ד א ן, 4 (ספ. טעל.)

„רייטער-אגענטור" מעלדעט פון מאסקווא, אז 89 סאוויעטישע אפיצירען האבען היינט אויף א טעלעגראפישען וועג איבערגעשיקט א ידיעה, אז זיי האבען דערגרייכט דעם שפיץ פון בארג עלבארוס (קאווקאז) אויף א הויך פון 5642 מעטער.

דעמזעלבען טאג איז אויך אנגעקומען א ידיעה, אז די מיטגלידער פון דער סאוויעטישער ארקטישער עקספעדיציע, וועלכע איז ארויסגעפאהרען אין דער פאל-געגענד אויף דעם אייז-ברעכער „יער מאק" האבען ענטדעקט א נייעם אינזעל נאהענט פון דעם דרום ברעג פון „סיעווערנאיא זעמלא".

יאפאן בעשולדיגט אין די סאוויעטען לייקענט

ווער האט אויסגעפיהרט דעם אנפאל אויף דעם מאנדזשורישען צוג

ט א ק י א, 4 (ספ. טעל.)

די גאנצע יאפאנישע פרעסע שרייבט, אז דער אנפאל אויפ'ן צוג אין מאנדזשוריען, בעת וועלכען 5 יאפאנער זענען דערהרגעט געווארען און 25 פערוואונדעט, איז ארגאניזירט און אויסגעפיהרט געווארען דורך די סאוויעטען.

ר י ג א, 4 (ספ. טעל.)

די סאוויעטישע אגענטור „ראסטא" לייקענט אפ קאטעגאריש אלע ידיעות וועגען דעם, אז די סאוויעטען זאלען האבען עפיס א שייכות צו דעם אנפאל אויף דעם צוג אין מאנדזשוריען.

ש א נ כ א י, 4 (ספ. טעל.)

די ענגלישע צייטונג „נארד=רינא דיילי ניוז", אפשאצענדיג די געשאפענע לאגע אויף דער מזרח-כינעזישער באהן, שרייבט: „די פרובען ארויפצוווארפען די פעראנטווארטליכקייט אויף די סאוויעטען פאר די אנפאלען קענען נישט איבערצייגען די אביעקטיווע אבסערוואטארען". די צייטונג גיט ווייטער איבער, אז די טעטיגקייט פון די באנדיטען קען נאר זיין גינסטיג פאר יאפאן אין מאנדזשוריען און נישט פאר די סאוויעטען.

ל א נ ד א ן, 4 (ספ. טעל:)

פון כארבין מעלדעט מען, אז די זאקלאדניקעס, וועלכע זענען אוועקגעפיהרט געווארען דורך די באנדיטען בעת'ן אנפאל אויפ'ן צוג היינטער כארבין, זענען בעפרייט געווארען. דאס זענען פארשטעהער פון א געוויסער אמעריקאנער פילם-געזעלשאפט, איינער איז אנ'אמעריקאנער בירגער, דער צווייטער אין א דענישער, זיי זענען ביידע שטארק ערשעפט. דער אמעריקאנער האט דערצעהלט, אז דער אנפאל אויפ'ן צוג איז פארגעקומען פיינאכט. די פאסאזשירען זענען געבונדען געווארען און מ'האט זיי געטריבען ווי בהמות. די זאקלאדניקעס האט מען אוועקגעפירט אויף א דיגען אינזעל. א יאפאנישע שיף האט זיי בעמערקט און מיטגענומען מיט זיך.

ט א ק י א, 4 (ספ. טעל.)

די שרפה, וואס איז אויסגעבראכען אין פאלאץ פון מאנדזשורישען קייזער האט געמאכט אין יאפאן א שטארקען רושם. די צייטונגען האלטען, אז מ'האט צו טון מיט אנ'אונטערצינדונג.

ל א נ ד א ן, 4, (ספ. טעל.)

דער יאפאנישער אויסערן=מיניסטער האט היינט איבערגעגעבען דעם סאוויעטישען אמבאסאדאר אין טאקיא יורעניעוו אנ'ענטפער נאטע אויף דעם דעמארש פון יורעניעוו'ן.

יאפאן ענטפערט, אז די ארעסטען פון די סאוויעטישע בעאמטע זענען פארגעקומען צוליב דעם, וואס זיי האבען געהערט צו געהיימע ארגאניזאציעס. וועלכע האבען געהאט פאר א ציל ארויסצורופען אנפאלען און אטענטאטען. די ארעסטען שטעהען נישט אין שייכות מיט די אונטערהאנדלונגען וועגען פערקויפען די מזרח-כינעזישע באהן.

ראדיא=פראגראם

מיטוואך, ד. 5-טן סעפטעמבער 1934

645 פריהמארגען-אודיציע. 6,48 גראמאפאן. 6,58 גימנאסטיק. 7,08 גראמאפאן. 7,15 ידיעות. 725 גראמאפאן. 7,35 הויזווירטשאפט. 7,50 רעקלאמע = קאנצערט. 11,57 צייט - סיגנאל, 12 03 ידיעות. 12,05 פרעסע-איבערזיכט. 12,10 קאנצערט 1 מיטאג-ידיעות. 1,05 סטיליזירטע פוילישע טענץ. 3,30 עקספארט. 3,35 בערזע = איבערזיכט. 4 רעפארטאזש, 4,30 פאר עלטערע קינדער. 5 וויאלענטשעל-רעציטאל, 5,25 „שפראכען-קעסטעל, 5,55 וועגען ספארט, 6,15 רעפערטואר פון די טעאטערן. 6,20 קאמעראל - קאנצערט, 6,45 טראנסמיסיע פון ווילנע. 7 לייכטע מוזיק, 7,20 אקטועלע שמועסען 7,30 לייכטע שמועסען, 7,50 ספארט, 8 ליטעראַרישע אודיציע, 8,45 אווענד=ידיעות, 8,55 רעפעראט, 9 שאפען-קאנצערט, 9,30 גראמאפאן 9,40 געזאנג-רעטשיטאל, 10 רעקלאמע-קאנצערט. 10,15 גראמאפאן, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 1105 טאנץ-מוזיק.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	89.50
3 פראצענטיגע	בודאוולאנע	—	45.75
4 „	דאלארובקא	—	53.00
7 „	סטאביליזאציע (אמ.)		73.38
5 „	ווארשאווער ש.-ב.	1934	62.25
5 „	לאדזער	„ „	55.50
ענגלישער פונט	—	—	26.15
דאלאר אפיצ. 5.21	נישט אפיצ.	—	5.16
גאלד-דאלאר	—	—	8.92
גאלד-רובל	—	—	4.60
דייטשער מארק	—	—	1.93

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
62 פיעטריקאווער 62
און נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. האריץ-קראנקהייטען

איך ביי'עם
קאנצערט זאל
פיראמאוויטשא 3
ווערט געדאווענט
די ימים נוראים
ס'ווערען פערדינגען פלעצער צו ביליגע פרייזען.
דער זאל איז פריש רעמאנטירט און ווערט פערדינגען אויף חתונות, בעלער, פערוויילונגען און חנוך'ס.
בעמערק.: דער זאל איז פריי א גאנצען טאג.

פאר גאלד, ביזשוטעריע
און לאמבארד- קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. med.
M. Arbus
ספעצ. פאר אינערליכע קראנקהייטען
גדאנסקא 68, טעל. 114=16
צוריקגעקעהרט.

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגע, הארץ און ססלעראזע-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אוו.

שיך
עלעגאנט, שעהן, קינסטלעריש אזוי זענען די
פון דער פירמע
A. Ogórek
11 ZAWADZKA 11
א ספעציעלע אפטיילונג פון מעבער=שיך

כשר — איבעראשענדע נייעס !!! — היגיעניש
דער גוט-בעקאנטער
פענסיאנאט „RAJ"
(אינה.: יורכעוויטש) אין ווישניאווא-גורא איז שענסטען פונקט,
אין זייבערט'ס שענסטען פאלאץ נעבען וואלד
איז טעטיג איבער די יום-טובים. עמפפעהלט די פיינסטע, טרוקענסטע צימערן, צו דער בעקוועהמליכקייט פון ג' פובליקום: באדע=צימערן, ראדיא, טעלעפאן א. ז. וו. — קאנקורענץ=פרייזען!
סאלידע בעדינונג! אינפארמאציעס ווערען ערטיילט אויפן ארט אדער טעלעפאניש
Wiśniowa-Góra. Pensjonat „RAJ" Jurkiewicza
telefon № 5.

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוזאפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולאטאריש פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med.
Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 1³⁰—2³⁰ מיטאג און פון 7—9 אוונד.
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

דעם עכטען גוטען כשר'ן ביליגען
ווין אויף יום=טוב
בעקומט מען אין דעם בעקאנטען וויין=געשעפט פון
ע. שיקער
אינהאבער: ישראל שיקער
לאדז, פולנאצנא 1, טעל. 107=84
אזוי ווי ערב יום=טוב איז זונטאג, ווערט געבעטען זיך פריהער מיט וויין צו פערזעהען.

דער לאנג-יעהריגער
פענסיאנאט פזשיגורסקי
האט זיך איבערגעטראגען נאך קאלומנע
ווילא רייטמאן, פיאטרקאווסקא 11
און וועט זיין טעטיג א גאנצען ווינטער און נעמט אן געסט צו די בעפארשטייענדע יום=טובים צו מעסיגע פרייזען.

3 — דאס לאנגיעריגע בעקאנטע און רעיעלע
טוך און קארט-געשעפט
Herman WŁOSKI
עקזיסטירט פון 1910)
לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114=92
פראנט 2=טער שטאק
בעזיצט אויף לאגער צום הערבסט און ווינטער-סעזאן
דעם גרעסטען און שענסטען אויסוואהל פון די
ביליגסטע הערען און דאמען=שטאפען
אין זעמטליכע פארבען און מוסטערן פון ענגלישע, ביליצער, טאמאשאווער סחורות א.א. גענויע פאבריק=פרייזן!
געדענקט די אדרעס! קומט און איבערצייגט אייך! — 3
רעיעלע בעהאנדלונג!

לאָדז, 5 סעפּטעמבער 1934

„נייער פאָלקסבלאַט“

לאָדז, 5 סעפּטעמבער 1934

וואָס האָט געגעבן די יוד. וועלט-קאָנפערענץ?

אַ געשפּרעך מיט דעפּ. דר. ה. ראָזמאַרין

איינער פון די אַקטיוויסטע אַנטיילנעמער אין דער אַלוועלטליכער יודישער קאָנפערענץ, וואָס איז פאָרגעקומען אין זשענעווע, איז געווען דעפּ. ד"ר ראָזמאַרין. ער איז אויך דער איינציגער פאָרשטייער פון די פּוילישע יודען אין דער געוועהלטער עקזעקוטיווע פון דער קאָנפערענץ. אין אַ געשפּרעך מיט אַ מיטאַרבייטער פון אַ לעמבערגער צייטונג האָט דעפּוטאַט ראָזמאַרין זיך געטיילט מיט זיינע איינדרוקען פון דער קאָנפערענץ.

אין דער קאָנפערענץ, דערציילט דעפּ. ראָזמאַרין, זענען געווען רעפּרעזענטירט יודען פון 26 מלוכות, פון אייראָפּע, אַמעריקאַ, אַפריקאַ און אַזיע. סאָלידאַריש מיט'ן גאַנצען יודענטום זענען דורך זייער דעלעגאַציע אַרויסגעטרעטען די יודען פון פּאַלעסטינע. עס איז כאַראַקטעריסטיש, וואָס צום ערשטען מאָל האָט גענומען אַנטייל אין דער קאָנפערענץ אַ רעפּרעזענטאַנץ פון די לינקע ציוניסטען. מען דאַרף אַלזאָ רעכענען, אַז זיי וועלען אויך אַנטיילנעמען אין אַלוועלטליכען יודישען קאָנגרעס.

נישט אַנטייל גענומען האָט די „אגודה“ פון איין זייט און דער „בונד“ פון דער אַנדערער.

פון די פראַגען, וועלכע זענען אויף דער קאָנפערענץ בעהאַנדעלט געוואָרען, איז נאַטירליך אויפ'ן ערשטען אָרט, אויסער דער פראַגע פון אַלוועלטליכען קאָנגרעס, געשטאַנען דאָס פּראָבלעם פון די דייטשע יודען. אין דער הינזיכט האָט די קאָנפערענץ פולשטענדיג ערפילט די האָפנונגען, וואָס זענען אויף איהר געלייגט געוואָרען. די קאָנפערענץ האָט דעקלאַרירט פאַר דער גאַנצער וועלט, אַז עס קאָן נישט זיין קיין שום רייד וועגען אָפּשטעלען אָדער אָפּשוואַכען אונזער פערטיידיגונגס-קאַמף געגען היטלעריזם, כל זמן די דייטשע יודען וועלען נישט בעקומען די פולע רעכט, סיי אינדיווידועל, סיי אַלס נאַציאָנאַלע מינדערהייט. די קאָנפערענץ האָט אונטערגעשטראָכען פאַר דער גאַנצער וועלט די נויטווענדיגקייט צו פערשטאַרקן ביז צום מאַקסימום דעם אַנטי-דייטשען באָיקאָט אויף אַלע געביטען פון גייסטיגען, מאָראַלישען און ווירטשאַפטליכען לעבען. מיט שטאָלץ דאַרף מען אונטערשטרייכען, אַז אין דאָזיגען קאַמף זענען די יודען נישט אָפּגעזונדערט, אַז נישט קוקענדיג אויף דער געוואַלדיגער היטלעריסטישער פּראָפּאַגאַנדע, וועלכע שטעלט זיך נישט אָפּ פאַר קיין שום מיטלען, שטיצען אונטער דעם באָיקאָט מיליאָנען אַרבייטער אין אַמעריקע און מעכטיגע קאַטוילישע און פּראָטעסטאַנטישע אָרגאַניזאַציעס.

די קאָנפערענץ איז נאַטירליך נישט אַריבערגעגאַנגען צו דער טאָג-אָרדנונג איבער די פעלערן, וועלכע ווערען אין דער הינזיכט בעגאַנגען אין פּאַלעסטינע. די שטעלונג פון דער קאָנפערענץ האָט געפונען אַ ווירדיגען און ענטשידענעם אויסדרוק אין אָפּוואַרפען די אָפּמאַכען (טראַנספער-אָפּמאַך) וועלכע זענען געגען דעם יודישען כבוד און וועלכע שוואַכען אָפּ אונזער ווידערשטאַנד אין קאַמף געגען היטלעריזם.

עס אונטערליגט נישט קיין שום צווייפעל, אַז אונטער דער השפּעה פון דער קאָנפערענץ וועט זיך די באָיקאָט-אַקציע געגען היטלער-דייטשלאַנד בעדייטענד פערשטאַרקען און לויט'ן מוסטער פון אַמעריקאַ און ענגלאַנד וועט דער באָיקאָט אין פּוילען אויך דערגרייכען דעם מאַקסימום.

— וואָס פאַר אַן אָפּקלאַנג האָבען געפונען אויף דער קאָנפערענץ די פּאָגראָמען אין קאָנסטאַנטין (אַלזשיר)?

די קאָנפערענץ האָט נאַטירליך גענומען אַ וואָרט אין דער פראַגע. דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס האָט ערפילט זיין חוב אַרויסשיקענדיג נאָך פאַר דער קאָנפערענץ קיין אַלזשיר אַ ספּעציעלען דעלעגאַט, כדי פאָרצושטעלען פאַר דער קאָנפערענץ דעם אמת'ן מצב. דער רעפּעראַט וואָס איז געהאַלטען געוואָרן דורך דעם דעלעגאַט און וואָס איז פולקאָם בעשטעטיגט געוואָרען דורכן דעלעגאַט פון דער קאָנסטאַנטינער יודישער קהלה, וועלכער איז אויף דער קאָנפערענץ אַנוועזענד געווען, בעשטעטיגט די שולד, יערענפאַלס די פערנאַכלעסיגונג מצד דער אָרטיגער פראַנצויזישער מאַכט און די פעראַנטוואָרטליכקייט פון די פראַנצויזישע בעאַמטע פאַר דעם, וואָס איז דאָרט פאָרגעקומען. די קאָנפערענץ האָט בעאויפטראַגט די פראַנצויזישע מיטגלידער פון דער נייער עקזעקוטיווע זיי זאָלען פאָרשטעלען פאַר דער פראַנצויזישער רעגירונג דעם אמת'ן מצב און זאָלען פאָדערן, אַז די שולדיגע זאָלען צוגעצויגען ווערען צו פעראַנטוואָרטליכקייט און עס זאָלען אָנגענומען ווערען אַלע מיטלען, כדי אין דער צוקונפט זאָלען אַזעלכע געשעהענישען נישט קאָנען פאָרקומען.

בנוגע דער פראַגע פון די טראַקטאַטען וועגען שוץ פון די מינדערהייטען, האָט די קאָנפערענץ אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אין וועלכער עס ווערט אויסגעדריקט אַנערקענונג פאַר אַלע שריט, וואָס האָבען דעם ציל אויסצוברייטערן די ביז איצטיגע טראַקטאַטען וועגען מינדערהייטס-שוץ. די קאָנפערענץ האָט גלייכצייטיג פעסטגעשטעלט, אַז די יודען זענען געוואַלדיג פעראינטערעסירט אין דעם, אַז די אידעע וועגען שוץ פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען זאָל ווירקלעך טריומפירען אין דער גאַנצער וועלט און דערביי איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז אין איינציגע לענדער, וואו עס פערפליכטען אַזעלכע טראַקטאַטען, געניסען דאָך די יודען ווינציג פון די רעכט, וואָס פליסען פון די טראַקטאַטען אַרויס.

אַ פּראָטעסט, וואָס וועט ברענגען חרפּה

די קריכער-פּאָליטיק פון די יודיש-דייטשע נאַצים

די אַרויסטריטען פון פערבאַנד פון די נאַציאָנאַל-דייטשע יודען, וואָס בראש פון איהר שטייט דער טרויעריג-בעריהמטער דר. מאַקס נאַומאַן, זענען דערגאַנגען צו אַזאַ מדרגה פון נידערטרעכטיגער געמיינקייט און געפאַלענקייט, אַז וואהרשיינליך קעהרען זיך אפילו די פיהרער פון די היטלעראָווצעס אָפּ פון זיי מיט עקעל און פעראַכטונג. לעצטענס איז דער הער נאַומאַן אַרויסגעטראָטען מיט אַ מין מסירה אויפ'ן אַדרעס פון די אַנטיילנעמער אין דער אַלוועלטליכער יודישער קאָנפערענץ אין זשענעווע. וועגען דאָזיגען נייעם און געמיינעם אַרויסטריט האָט פּראָפ. געאָרג בערנהאַרד פערעפענטליכט אַן אַרטיקעל אונטערן נאָמען „יודען-נאַצים“.

דער מחבר דערמאָנט קודם כל, וויפיל אָנשטרענגונגען עס האָט געמוזט מאַכען משה רבנו, ווען ער האָט געוואַנדערט אין פערלויף פון 40 יאָהר מיט די בני ישראל אין דער מדבר. די יודען זענען געווען גאַנץ האַרטנעקיגע לייט און קיין ריכטונגען און קיין מיינונגען האָט צווישען זיי נישט געפעהלט. זיי זענען ווידערשפּעניג געווען סיי געגען משה רבנו, סיי געגען גאָט אַליין. זיי האָבען געבענקט נאָך די טעפּ פלייש פון מצרים און איינינע פון זיי האָבען זיך אפילו געבויגען פאַר די געטער פון דער וויסטע.

פּראָפ. בערנהאַרד דערמאָנט, אַז דעמאָלס איז נישט משהן, נישט די נביאים און מלכים נישט געלונגען אויפצושמעלצען דאָס יודישע פאָלק אין איין איינהייטליכער גאַנצקייט. די פאָרשטעלונג, וועלכע מ'האָט אַזוי אָפט וועגען יודען און וועלכע היטלער וואָלט גערן אַריינגעהאַקט אין קאָפּ פון דער מענשהייט, איז אינגאַנצען פאַלש. די יודען בילדען נישט מיט זיך קיין איינהייטליכע מאַסע.

און דער מחבר שרייבט ווייטער: אויב עס וואָלט ווירקליך מעגליך געווען צו שאַפען אַ ענגען בונד צווישען די יודען פון דער גאַנצער וועלט, וועט דאָס געלינגען אַ דאַנק דעם נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישען באַרבאַריזם. עס ווייזט זיך אָבער אַרויס, אַז אויך דאָס האָט נישט געהאָלפען. אפילו אין דייטשלאַנד געדענקען נישט אַלע יודען וועגען דעם, וואָס זיי האָבען צו פערדאַנקען זייערע ווירדע אין די מאָמענטען פון שרעקליכען פיין און אונווירדיגע אָנפאַלען. מיר וואָלטען בעגאַנגען אַן עולה געגען די דייטשע יודען, ווען מיר וואָלטען זיי אַלע אַריינגעלעגט אין איין טאָפּ מיט דער קליינער מינדערהייט, וועלכע דער אַדוואָקאַט נוימאַן האָט אָרגאַניזירט אין פערבאַנד פון די נאַציאָנאַל-דייטשע יודען. אָבער דער דאָזיגער פערבאַנד בעדעקט מיט חרפּה דאָס גאַנצע דייטשע יודענטום. דער פערבאַנד האָט אין זיין פּראָטעסט צו דער היטלעריסטישער רעגירונג אָנגערופען די מחברים פון דער באָיקאָט רעזאָלוציאָנס פון דער אַלוועלטליכער יודישער קאָנפערענץ אין זשענעווע „ציוניסטען, וואָס האָבען פערלוירען זייער היים“. אָבער די הערען היטלער און ראָזענבערג וועלען זיך פונקט אַזוי בעציהען צו אַלע יודען, זיי וועלן נישט שוינען אויך דעם הער נאַומאַן. דעם פּראָטעסט פון הער נאַומאַן וועלען זיי בעגעגענען מיט אַ ציטרען שמייכעל.

אָבער דער דאָזיגער פּראָטעסט וועט די הערען ברענגען די פעראַכטונג פון אַלע יודען און נישט-יודען, וואָס דענקען עהרליך און אויפריכטיג. ווייל דער נאָרמאַל-דענקענדער טייל פון דער נישט-יודישער בעפעלקערונג אין דייטשלאַנד קאָן נישט פערשטיין דעם מאַנגעל אין ווירדע, וועלכען עס ווייזט אַרויס דער דערמאָנטער טייל פון די דייטשע יודען, וואָס טרעטען אַרויס אונטער דעם לאָזונג „וואַרפט אונז אַרויס“. און עס איז נישט קיין צופאַל, וואָס באַלד נאָכ'ן ערשיינען פון זייער אויפרוף האָט מען געדראָהט מיט'ן טויט דעם בערלינער ראַבינער, וועלכער ווערט איצט דורך דער יודישער יוגענד אין דייטשלאַנד פאַר זיין מוט פונקט אַזוי טיף געאַכטעט ווי דער קאַרדינאַל פאַולהאַבער ביי דער קאַטאָלישער יוגענד. אַט די דראָהונג מיט'ן טויט בעווייזט וואָס עס עס שטעלען מיט זיך פאָר די מיטגלידער פון פערבאַנד פון די נאַציאָנאַל-דייטשע יודען. ווען מען זאָל די דאָזיגע יודען ערלויבען היינט אָנטאָן זיך ברוינע העמדלעך, וואָלטען זיי מאָרגען גערן איינסצעניזירט פּאָגראָמען אויף יודען, אַבי צו בעווייזען וואָסערע געטרייע בירגער און אָנהענגער פון היטלערן זיי זענען. זיי האָבען אָבער נישט קיין שום אויסזיכטען, אַז די געשטאַפּאָ, די געהיים-פּאָליציי זאָל זיי געבן אַזאַ ערלויבניש. הער שטרייכער וועט נישט דולדען קיין יודישע קאָנקורענץ. זיי ברענגען אַזש פון איבערדיגקייט אַרויסצווייזען זייער געמיינקייט און מאַנגעל אין כאַראַקטער אויף אייגענער אחריות. דער טאָן פון דראָהונגס-בריף, וואָס איז געשיקט געוואָרען צום ראַבינער פּרינץ אין בערלין, בעווייזט, אַז די נאַציאָנאַל-דייטשע יודען האָבען אויסגעצייכנט איבערגענומען די מעטאָדען פון זייערע דייטשע פרעמדע קרובים. זיי ווילען ווירקליך נישט בלייבען הינטערשטעליג לגבי די שילער פון האָרסט וועסעלן. עס ווייזט אויס, אַז זיי קאָנען נישט דערוואַרטען זיך די ווייל, ווען אויך ביי זיי וועט דאָס „יודענבלוט פאָם מעסער שפּריצען“.

די היטער פון די א"י-גרעניצען

געגען „אומלעגאַלע“ יודישע אימיגראַנטען

אין א"י האָבען זיך אָרגאַניזירט גרופּען אַראַבער, ספּעציעל פון צווישען דער יוגענד, וואָס האָבען זיך געשטעלט פאַר אַ ציל, צו היטען די גרעניצען, עס זאָלען נישט אַריינקומען קיין „אומלעגאַלע“ יודישע עמיגראַנטען.

די יודישע עפענטליכקייט איז תיכף אַרויס מיט גערעכטע טענות צו דער א"י-מאַכט, פאַרוואָס זי דערלויבט צו שאַפען די דאָזיגע גרופּען און פאַרוואָס זי טאָלערירט, אַז די א"י-פּאָליציי, זאָל זיך מיט זיי בענוצען ווי מיט אַ הילפס-פּאָליציי, ווייל מ'האָט געהאַלטען, אַז נישט נאָר, וואָס דאָס איז געגען די פערפליכטונגען פון דער מאַנדאַט-מאַכט צו העלפען די יודען ביים אויפבוי פון דער נאַציאָנאַלער היים, אָבער דאָס קאָן אויך דערפירן צו ערנסטע צוזאַמענשטויסען אין לאַנד.

לעצטענס איז אָבער געשעהן אַ פאַל, וואָס וואַרפט אַ בולט ליכט אויף דער לאַגע אין לאַנד, בקשר מיט דער טעטיגקייט פון די דאָזיגע גרופּען.

ביים ברעג פון חיפה'ר ים, האָט שפּאַצירט דער בעקאַנטער אַרבייטער-טוער און ראַטמאַן פון היפהער מאַגיסטראַט, דוד הכהן מיט נאָך צוויי חברים. פּלוצים זענען צוגעקומען בהוואָפענטע אַראַבער, וואָס האָבען זיי, בשוגג אָדער במזיד, גענומען פאַר „אומלעגאַלע“ עולים, און אונטער רעוואָלווער-דראָהונגען זיי אַריינגעטריבען צווישען פעלזען.

עס האָט נישט געהאָלפען דאָס, וואָס דור הכהן קאָן אויסגעצייכנט אַראַביש, און וואָס ער האָט זיך נישט געלאָזט פּראָוואָצירען. און זייער לאַגע איז געווען אַ גאַנץ ערנסטע. צום גליק איז אָנגעקומען אַ ענגלישער פּאָליציי-אָפיציר, וועלכער האָט זיי בעפרייט פון די אַראַבער.

בקשר דערמיט שרייבט „דבר“:

„האָט מען דען תיכף נישט געזעהען, אַז די דאָזיגע שמירה, וואָס איז אָרגאַניזירט דורך אַראַבישע אינטריגאַנטען, קאָן דערפירן צו בעליידיגונגען און צוזאַמענשטויסען? פאַרוואָס שווייגט די רעגירונג? פאַרוואָס האָט זי דערלויבט דער פּראָוואָקאַציע זיך איינצופונדעווען.

לאָמיר אָננעמען, אַז אָנהויב האָט זי דאָס נישט פערשטאַנען, אָבער איצט, נאָך דער מעשה מיט דוד הכהן — צי האָט מען איצט דאָס נישט תופס געווען?

פאַראַנען, שוין אויך צווישען די יודען, וואָס ווילען גאַכטון די „היציגע יונגעלייט“ — און אָרגאַניזירען יודישע גרופּען געגען דער אומלעגאַלער אַראַבישער עליה. מיר האַלטען נישט דערפון — צוליב שלום, און צוליב דער מורא פאַר שווערע סכסוכים. אָבער טעאָרעטיש גענומען, פאַרוואָס זאָל דאָס נישט ערלויבט זיין? וואָס קען די רעגירונג טענהן דאַקעגען? די יודען זענען דאָך, לכל הפחות, אַזעלכע בירגער ווי די דאָזיגע אַראַבישע יונגעלייט. און אויב זיי איז דאָס דערלויבט, פאַרוואָסשע זאָלען דאָס די יודען נישט טאָרען טון?

און ווייטער:

בלויז איין וועג איז פאַראַן פאַר דער רעגירונג אויסצולעזען די דאָזיגע עקעלהאַפטע שמירה, צו פערביטען זיי אויף אַ גאָר שטרענגען אופן. עס דאַרפען געגעבען ווערען אינסטרוקציעס דער פּאָליציי, אַז נישט בלויז וואָס זיי טאָרען זיך נישט בענוצען מיט די דאָזיגע אומגעבעטענע העלפער, נאָר זי דאַרף זיי בעטראַכטען אַלס די שטערער פון דער עפענטליכער רוה, וואָס זענען געפעהרליכער, אַ סך מעהר ווי די „אומלעגאַלע עלעמענטען“, וואָס קעגען זיי איז מען אַרויס אין קאַמף“.

יאָ, די דאָזיגע אַראַבישע יונגעלייט זענען נישט בלויז עפענטליכע רוה-שטערער, זיי זענען אָפענע פּראָוואָקאַטאָרען, וואָס וואָלטען גאָר גערן געוואָלט פּראָוואָצירען די יודען און דערפירען צו ענליכע צייטען, ווי אין אויגוסט 1929. און דאָס דאַרף די א"י-רעגירונג זעהן און דאָס שלעכטע בעצייטענס אויסראָטען, אויב זי האָט ערנסטע כוונות צו דערהאַלטען די רוה און אָרדנונג אין לאַנד.

דערמיט דאַרפען זיך אויך פערנעמען די אינסטאַנצען אין ישוב, איידער די זאַך ווערט געפעהרלעך.

גרעניץ-וואַכען אין ארץ-ישראל ווערען ווייטער פערשטאַרקט

ירושלים, 4 (יט"א טעלעגראַפיש).

די רעגירונג האַלט ווייטער אין פערשטאַרקען די גרעניץ-וואַכען און די פּאָליציי-פּאָסטענס אויף די ים-ברעגעס.

Dr.
Wołkowyski
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
נעהמט אָן אין הויט- און ווענערישע
קראַנקהייטען, מענער-שוועכע
[illegible] 8–12 ביי טאָג, און פון 4–9 אָוונט.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך 5 כה אלול תרצ"ד

סעפטעמבער

זון-אויפגאנג 4.53

זון-אונטערגאנג 6.17

פון אנדערטהאלבען ביז זיבען

גרויסער פראצעס פון געלד-פעלשער

(2) נעכטען איז אין היגען קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס פון די 6 געלד-פעלשער און פערשפרייטער פון די דאזיגע פאלסיפיקאטען, וואס האבען בשעתו (פאריאהרען אין דער צייט), פערשאטען לאדז מיט פאלשע צוויי-זל. גלענצנדיג נאכגעמאכט, אזוי אז בלויז בעהאווענטע אין געלד-פראדוקציע האבען געקענט דערקענען, אז זיי זענען געפעלשט.

פאליציי האט זיך דאן גענומען ענערגיש צו דערגיין, ווער עס זענען די מאכערס און פערשפרייטערס פונם דאזיגען געלד, און באלד איז די אויפמערקזאמקייט געלענקט געווארען אויף דעם שלא-סער עדמונד מאוש, וועמענס פינגער-אפדרוק עס האט זיך שוין געפינען אין דער פאליציי פאר פריהערדיגער „טעטיגקייט" אויף דעם זעלבען געביט.

פון איהם איז מען געגאנגען ווייטער און ווייטער, ביז מ'האט ענטדעקט די גאנצע באנדע, און די 6 פערשוינען (4 מענער, 2 פרויען) זענען נעכטען געזעסען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק.

מען האט זיי אלע געפאקט ביי דער האנד און געפאקט אזוי פיל בעלעסטיגענדען מאטעריאל אז די אלע מענער האבען נישט געהאט קיין אנדער ברירה ווי נאר מודה צו זיין זיך.

אין רעזולטאט פון די געריכטס-פערהאנדלונגען, איז ארויסגעטראגען געווארען פאלגענדער אורטייל:

עדמונד מאוש — 7 יאהר טורמע;
דער גראווער יוזעף קאנאוואניק—5 יאהר;
דער טראמוויי-אנגעשטעלטער—5 יאהר;
דער פינאנסינט פון דער חבריא, מיעטשיסלאוו קאמינסקי—6 יאהר;
רעגינא ריביצקא 2 יאהר מיטן אפלייגען די שטראף אויף 5 יאהר, און –
עוגעניא פאנדריק – אנדערטהאלבען יאהר טורמע.

אזא מערדערליכער וויץ...

געקומען זוכען ארבייט אין לאדז, און געטראפען אויף א מעסער

(2) אין קאליע-גארטען האט נעכטען 2 ביי נאכט פאסירט פאלגענדער סודות'פולער פאל.

אויף איינער פון די גארטען-בענק איז מים'ן רוקען ארויף געשלאפען דער 43-יאהריגער באלעסלאוו קאנבער, וועלכער איז געקומען קיין לאדז אוש פון סלאנים זוכען ארבייט.

אין א געוויסען מאמענט, איז צו איהם צוגעקומען עפיס א פערשוין, און נישט וועקענדיג איהם, אריינגעזעצט איהם א מעסער אין... הינטער-חלק.

דערנאך איז דער „וויציגער" פערשוין גלייך אנטלאפען.

קאנבער איז אויפגעשפרונגען פון דער באנק און מיט א ווייטאג-אויסגעשריי האט ער אנגעהויבען צו רופען הילף.

אויפ'ן ארט זענען זיך צוזאמענגעלאפען פערשפעטיגטע דורכגייער, וועלכע האבען צום שווער-פערוואונדעטען ארבייטסלאזען ארויסגערופען פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם אריבערגעפיהרט אין שפיטאל.

פאליציי זוכט דעם בלוטיגען פערברעכער.

צווישען א געוו. ריכטער און אנ'אדוואקאט

סענסאציאנעלער פראצעס אין שטאטישען געריכט

(2) מיט עטליכע חדשים צוריק איז אפגעזאגט געווארען פון זיין אמט דער וויצע-פרעזעס פון לאדזער האנדעלס-געריכט, קישמישיאן.

נאכדעם ווי ער איז אוועק פון געריכט האט ער אנגעגעבען א ביטע אין דער אדוואקאטען-קאמער, אז מ'זאל איהם דארט אריינגעהמען אלס מיטגליד;

דער אדוו. פיליפקאווסקי האט דאן דערקלערט אויף דער אדוואקאטען-פערזאמלונג, אז דער געוו. וויצע-פרעזעס פון האנדעלס-געריכט איז דערוויי-טערט געווארען פון פאסטען פאר נעהמען כאבאר, און צוליב דעם דארף מען איהם נישט אריינגעמען אין דער אדוואקאטען-משפחה.

געטראפען פון דער דאזיגער דערקלעהרונג, האט דער ה' קישמישיאן אנגעקלאגט דעם אדוו. פיליפקאווסקי אין געריכט.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס אין שטאטישען געריכט ביי פערמאכטע טירען.

דעם הער קישמישיאן האט פערטראטען דער אדוו. פעלקא, פערטיידיגט דעם בעשולדיגטען האט דער אדוו. בזשעזשינסקי.

דער פראצעס האט געדויערט פון 12 בייטאג ביז 6 אין אווענד.

אלס עדות זענען פערהערט געווארען: פיאטרקאן, מאשקאווסקי, ווייקאניס, מאנטלאק א.א.

דער אדוו. פיליפקאווסקי איז פרייגעשפראכען געווארען.

געהיימנישפולער באנדיטען-אנפאל

אויף א לאדזער פאבריקאנט, וועלכען מ'האט געפונען א פערוואונדעטען אין פעלד

(2) עהערנעכטען בייטאג איז ארויס פון שטוב דער 62-יאהריגער לאדזער פאבריקאנט יאן ווינטער (28 קאניאווער שיסער-פולק 41).

ארויס, און – נישט צוריקגעקומען אויף דער נאכט.

דאס האט שטארק בעאומרוהיגט די משפחה זיינע, וועלכע איז געוואוינט צו זיין רעגולערען רוהיגען אויפפיהרען זיך.

מען האט דעריבער וועגען דעם מודיע געווען אין דער פאליציי, און מ'האט איהם אנגעהויבען ארומזוכען,

ביני לביני האט מען איהם נעכטען פארטאג געפונען אויפ'ן פעלד – סוף פאלורניאווע גאס – א בעוואוסטלאזען, א פערוואונדעטען מיט מעסערס אין קאפ און די פיס...

מען האט איהם ווי עס איז אפגעמינטערט און אויף זיין בקשה אפגעפיהרט איהם אהיים.

אויף די פראגען פון דער פאליציי קאן נאך ווינטער נישט געבען קיין קלארען ענטפער, ווייל ער איז נאך אלץ מבולבל פון דעם אנפאל, וואס עס איז אויף איהם געמאכט געווארען.

פון זיינע פערנפעלטע דערקלערונגען, איז צו זעהען, אז ער איז גייענדיג אויף דער פאלודניאווע גאס בעפאלען געווארען פון הינטערווייל'עך, בעקומען א שטארקען קלאפ אין קאפ און גלייך פערלוירען דאס בעוואוסטזיין.

ס'איז אויך פעסטגעשטעלט געווארען, אז מ'האט ביי איהם צוגענומען א גאלדען זייגער'ל אין דעם ווערט פון 1000 זלאטעס, א פאלטען א. א. קלייניגקייטען, ווי אויך די דאקומענטען.

פאליציי פיהרט אנ'אויספארשונג, בכדי צו אויפקלעהרען די געהיימניש און ארעסטירען די פערברעכער.

בעת די פאגאטאוויע ראטעוועט א פער'חלש'טע

גנבעט מען ביי איהר ארויס א טעקע מיט געלד

(2) נעכטען נאך 7 א זייגער אין אווענט ווען די ליטערין פון דעם דעטייל-געשעפט פון שייבלער און גראהמאן איז ארויס פון געשעפט מיט דעם טעגליכען פדיון אין א סומע פון 500 זלאטעס, איז איהר פלוצלונג אויף דער גאס נישט גוט געווארען און זי איז געפאלען אהן בעוואוסטזיין, אויפן גאס איז געווארען א טומעל און די דורכגעהער האבען ארויסגערופען די פאגאטאוויע, דערווייל איז די סיטואציע אויסגענוצט געווארען דורך א געשיקטען גנב, וועלכער האט ביי דער פערחלשטער צוגעגנבעט די טעשקע מיט דעם געלד, ווען די פאגאטאוויע האט די פערחלשטע אפגעראטעוועט, האט זי בעמערקט די גנבה. די פאליציי זוכט דעם נידערטרעכטיגען גנב.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט בייננאכט דיזשורירען: מ. קאספערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקיעוויטש (קאפערניקא 26), י. זונדעלעוויטש (פיעטריקאווער 25), ס. באיארסקי און וו. שאט (פשעיאזד 19), מ. ליפיעץ (פיעטריקאווער 193), דיכטער און לאבאדא (11 ליסטאפאד 86).

פאליטישער פראצעס

(2) דאס קרייז-געריכט האט נעכטען פערמשפט דעם 21-יעהריגען משה בערגהיים אויף א יאהר טורמע.

ער איז בעשולדיגט געווארען אין קאמוניסטישער טעטיגקייט.

DR. DED. H. LUBICZ

פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אווענד
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

זאל „פילהארמאניע"
נארוטאוויטשא 20, טעל. 213-84.

ניששט מעהר, ווי נאך 5 טעג!
פאר'ן אפפאהרען קיין ווארשא
לעצטע גאסטשפילן פון טעאטער
„אראראט"
קינסטל. אנפ. משה בראדערזאן.
היינט, מיטוואך, 9.15 א זייגער אווענט
גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פרייזען פון 50 גר. ביז 2 זל. ערשטע רייה
לכבוד דעם הייליגען בים-באם!
20 נייע נומערן. — רעזשיסירט פון ש. דזשיגאן און י. שומאכער.
קאנפעראנסיער: וו. ל. גאדיק.
מוזיק-לייטונג: הערץ רובין. דעקאראציעס און קאסטיומען: דינה מאטום.
ביהנע-לייטונג: בער שווארצשטיין. אדמיניסטראטיווע לייטונג: מאטל סאן.

רעגיסטראציע פון יאר-גאנג 1916

(2) היינט, מיטוואך, דעם 5 סעפטעמבער דארפען זיך אין מיליטער-ביורא ביי דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פעטריקאווער 165) שטעלען די מענער פון יאהרגאנג 1916, וועלכע וואוינען אויפן שטח פון 1 קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

Sz T U W Ż Ź Z

און די וואס וואוינען אויפן שטח פון 7 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

W Ź Ż Z

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

דעם 15 סעפטעמבער וועט אין לאקאל פון דער מיליטערישער אפטיילונג ביים מאגיסטראט פעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 1 צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אויב זיי האבען דערהאלטען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליציי-קאמיסאריאטען.

דעם 28-טען סעפטעמבער וועט אין דעמזעלבען לאקאל ווידער אמטירען די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 2, צו וועלכע ס'דארפען זיך אויך שטעלען די דערמאהנטע קאטעגאריעס פאבאראווע, און וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

היינט — דער לעצטער טאג

פון צאהלען די נאציאנאלע הלוואה

היינט, מיטוואך, דעם 5. ד. ח. פליסט אפ דער לעצטער טערמין פון איינצאהלען די פערלעגענע ראטען פון דער נאציאנאלער הלוואה.

דער דאזיגער טערמין וועט נישט פראלאנגירט ווערען.

די לאדזער צאהלער פון דער נאציאנאלער הלוואה. וועלכע האבען לעצטענס אנגעגעבען ביטעס וועגען דערלויבען זיי אויף א פערקלענערונג פון דער סובסקריבציע, און וועלכע האבען דערויף בעקומען אפזאגען, וועלען קאנען געניסען פון אינדיווידועלע פראלאנגאציעס.

די דאזיגע פראלאנגאטע וועט אבער נישט איבערשרייטען דעם טערמין פון 10. ביז'ן 15. ד.ח.

שוין קירצליך

נאך א גרינדליכען רעמאנט, איבערבוי און נאכ'ן אדורכפיהרען פערבעסערונגען קומט פאר די ערעפנונג פון נייעם

קינא

„MIRAŻ"

אויף 11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16

אונטער א נייער דירעקציע פון קינא-טעאטער Metro i Adria

בעמערקונג: די נייע דירעקציע „Miraż", נישט קוקענדיג אויף די קאסטען. האט איינגעפיהרט א רייה פערבעסערונגען, דער לאקאל איז אייראפעאיש רעמאנטירט, און איז פערזעהען מיט א רעפערטואר פון די לעצטע וועלט-שלאגערס.

וועלכע געוועלבער קענען אפען זיין ערב יום-טוב
פון 7 ביז 10 אינדערפריה

אונזער נעכטיגע נאטיץ, אז די ערב יום-טוב טעג וועלען די געוועלבער קענען אפען זיין פון 7 ביז 10 אינדערפריה דארף מען פערשטעהען אויף דעם אופן, אז עס וועלען קענען אפען זיין די יאטקעס, פיש-געוועלבער און אלע אנדערע לעבענסמיטעל-געוועלבער.

פון ל. א. פ. פ.

די לאדזער ל. א. פ. פ. אפטיילונג בעט די פירמעס, וואס זענען מיטגלידער פון ל. א. פ. פ. וואס האבען דערהאלטען די מיטגלידער-טאבעלקעס, זיי זאלען די טאבעלקעס אויסהענגען אין זייערע לאקאלען אויף אנגעזעהענע ערטער.

פון דער אפטיילונג טיילט מען אויך מיט, אז די מאטעריאלען פאר די פליה-מאדעלען פאר שול-קינדער איז צו בעקומען ביי די פירמעס „טשאי — טשין" (זשעלאנא 2) און ביי קאוואלסקי (פעטריק. 62).

דעם 8 ד. ח. ווערט געעפענט א נייער פארק אין לאדז

(2) ווי מיר האבען שוין געמאלדען וועט דעם 8 ד.ח. זיך עפענען דער צוזאמענפאהר פון אגראדניקעס.

אין שייכות דערמיט וועט דעם קומענדיגען שבת פארקומען די פייערליכע דערעפנונג פון א נייעם פארק אויפן שטח פון דער בעאמטען-קאלאניע פון „זופו".

ער האט שויבען
א ווילדע געשעהעניש אויף דער דזשיקע גאס

(2) אויף דזשיקע 40 האט זיך עהרנעכטען אין אוונט איינער פון די לאקאטארען, דער 36-יעהריגער אסוואלד קעפלער צוקריגט מיט אנ'אנדער לאקאטאר, און איז אריינגעפאלען אין אזא גרימצארן, אז ער האט אנגעהויבען צו האקען שויבען אין אלע דירות...

מ'האט צו איהם געמוזט ארויסרופען פאגאטאוויע, וועלכע האט איהם געמאכט א בערוהי-גונגס-איינשפריצונג.

וויטערדיגע שפענדען פון לאדזער פירמעס
פאר די פערפלייצטע געגענדען

צום הילף-קאמיטעט פאר די פערפלייצטע געגענדען, זענען אנגעקומען וויטערע שפענדען פון פאלגענדע פירמעס:

אקצ. געז. האראק — 1000 זל; פירמע ב. ליטווין מיטן פערסאנאל 207.50 זל.; לאדזער נייגארן-פאבריק 230 זל.; געגענזייטיגע אסעקוראציע-געזעלשאפט „וועסטא" 36.35 זל; באנק ספולעק זאראבקאוויך 193.75 זל; ארבייטער פון דער קאמגארן-שפינערייי 239 זל.; אקצ. געז. א. אסער 1000 זל.; בעקער-צעך (פאדלעשנע 1) 402 זל.; כעמישע אנשטאלט „סטראם" 10 זל.; אינדוסטריעלער-פערבאנד אויף לאדזער וואיעוואדזטווע 70 זל.; פאזנאנסקי און וואלקאוויטש 50 זל.; פערסאנאל פון „טשענסטאכאוויען" 168 זל.; שולע א. ג. שטשעניעצקא 50 זל.; פון דער האנדעלס-שולע 41.50 זל.; יוליוש פיאל 30 זל.; געזאמעלט דורך דער רעדאקציע „גלאס פאראנני" 467.55 זל.; רעדאקציע „עכא" 784.47 זל.; פ. ריבאווסקי 329.71 זל.; סטרוזשעס-פעראיין 26.30 זל.; דוד גוראלסקי 100 זל.; „תומכי אורחים" 5 זל.

סחורה-שפענדען זענען אנגעקומען פון ליין-וועבערייען=בעזיצער-פעראיין — 33 מעטער פאפע-לינע אויף העמדער; פאזנאנסקי און וואלקאוויטש—32 מעטער העמדער-שטאף און די פירמע „נעס-טאר" — 30 קילא זייף.

דרייסטער באנדיטען-אנפאל

(2) אויף יענטשמיענא 23 איז נעכטען פאר-געקומען א דרייסטער באנדיטען-אנפאל אויף דער וואוינונג פון א געוויסען טאקארטשיק. אין שטוב איז געווען דער 20-יעהריגער וולאדיסלאוו, וועלכען די באנדיטען האבען געבונדען, פערשטאפט דאס מויל און ארונטערגעווארפען אונטערן בעט, דאן האבען זיי אויסגערויבט די וואוינונג אבער געפונען נאר... 28 זלאטעס. די פאליציי זוכט די באנדיטען.

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע —לעטשניצע-פרייזן

פעראָרדענונג נישט צו פאטאגראפירען אויף די וואקזאלען, וויאדוקטען, באהן-בריקען א. א. וו.

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, האט די די-רעקציע פונם לאדזער באהן-קנופ נעכטען ארויס-געגעבען א מודעה, אין וועלכער עס ווערט גע-ווארענט פארן מאכען פאטאגראפיעס אויף די שטחים פון די לאדזער וואקזאלען, וויאדוקטען, באהן-בריקען א. א. וו. אהן א פריהערדיגער דער-לויבעניש פון דער באהן-דירעקציע.

דאס מאכען פאטאגראפיעס אהן געהעריגע דערלויבענישען וועט טראקטירט ווערען, אלס א פערברעך, וואס ווערט פאראויסגעזעהען אין ארטיקעל 6 פון דעם מלוכה-פרעזידענטס פעראר-דענונג פון יאהר 1928 וועגען שפיאנאזש.

מחמת ס'איז אנגענומען אפט צו מאכען פא-טאגראפישע אויפנאהמען פון אפרייזענדע אדער צורייזענדע פערזאנען, האט די באהן=מאכט אין דער היגזיכט געמאכט א געוויסע הנחה, דערלוי-בענדיג צו פאטאגראפירען פערזאנען, וואס שטייען אויף די פעראנען, אדער פאר די וואגאנען, ווי אויך פון די, וואס געפינען זיך אינעווייניג אין צוג, אבער — נישט בעת'ן פאהרען.

דער שטרייק אין דער קאטאן-זאקען-בראנזשע
געשפרעך מיט דעם דיר. פון זיידענוואורמ'ס פאבריק ה' סקורא

אין שייכות מיט'ן דויערנדען שטרייק אין דער קאטאן=אינדוסטריע האבען מיר זיך געווענ-דעט צו דער פירמע זיידענוואורם, וועלכע געהער צו די ערשטע און גרעסטע קאטאן-פאבריקען וועגען אויפקלערונגען.

אונזער מיטארבייטער איז אויפגענומען געווארן דורך דעם דיר. וו. סקורא, וועלכער האט אונז אלזייטיג בעלויכטען דעם ענין פון שטרייק און דעם מצב פון דער זאקען-אינדוסטריע. אויף אונזערע פראגען האבען מיר בעקומען פאלגענדע תשובות:

דער שטרייק איז אויסגעבראכען צוליב דעם, וואס די ארבייטער האבען נישט אקצעפטירט די נייע בעדינגונגען, וועלכע די פאבריקאנטען האבען פארגעלעגט. ס'האט זיך געהאנדעלט וועגען א לוין-רעדוקציע פון 25 ביז 30 פראצענט. צוליב דער עקשנות'דיגער האנדלונג פון ביידע צדדים קען מען נישט פאראויסזעהען ווי לאנג דער שטרייק קען דויערן.

— וויפיל ארבייטער שטרייקען שוין?

— אנגעהויבען האט זיך ביי 4000 ארביי-טער. כסדר איז די צאהל געוואקסען און איצט שטרייקען שוין אנ'ערך 5000 ארבייטער.

— וויפיל האט א קאטאן-ארבייטער פערדינט ביז'ן שטרייק?

— פון 75 ביז 120 זלאטיס וועכענטליך.

— וויפיל קאטאן-פאבריקען זענען פערהאן אין לאדז?

— עטליכע און דרייסיג.

— ווי גרויס איז די צאהל יודישע ארביי-טער אין די דאזיגע פאבריקען?

— סך הכל 10 פראצענט. דער פראצעס פון אריינברענגען יודישע ארבייטער אין די קאטאן=פאבריקען איז געווען א זעהר שווערער, צוליב דעם ווידערשטאנד פון די קריסטליכע ארבייטער. ביי אונז למשל איז די פאבריק צוליב דער דאזיגער סיבה געווען געשלאסען 2 וואכען.

— ווי איז, הער דירעקטאר, אייער מיינונג וועגען בעשעפטיגען יודישע ארבייטער אין יודישע פאבריקען בכלל.

— דער ענין איז אפהענגיג נאר פון גוטען ווילען פון יעדען יודישען פאבריקאנט.

— צי ווירקט דער שטרייק אויפ'ן מסחר?

— ביי א פערביליגערונג פון דער פראדוקציע וואלט דער אומזאץ זיך פערגרעסערט און ס'וואלט זיך געשאפען די מעגליכקייט פון עקספארט און דאס וואלט געגעבען די מעגליכקייט פון סטאבילע ארבייט פאר א גרויסע צאהל ארבייטער. דער מצב פון דער זאקען-אינדוסטריע איז בכלל א שלעכטער, דער גרעסטער טייל פאבריקאנטען האבען געאר-בייט מיט פערלוסטען.

קליינע קאנקורענטלעך

(א) בעת א געשלעג מיט זיינע קאלעגען באסן-יונגלעך, איז פערוואונדעט געווארען מיט א מעסער דער 12 = יאהריגער פערקויפער פון בעלאנדלעך, אברהם שמולעוויטש (יודישע גאס 65)

פאגאטאוויע האט איהם באנדאזשירט און אפ געפיהרט אהיים.

אונטערגעשריבען דעם קאלעק-טיווען אפמאך מיט די מאלאזשעס

(2) נעכטען איז אין ארבייטס-אינספעקטאריאט אונטערגעשריבען געווארען דער קאלעקטיווער אפ-מאך מיט די מאלער - ארבייטער, וואס האבען גע-שטרייקט אין משך פון 3 וואכען.

דער אפמאך איז געשלאסען געווארען ביז' 31 מאי 1935.

אזוי ארום איז ליקווידירט געווארען דער סכסוך.

„טוריסט אין פוילען"

די טוריסטישע אפטיילונג ביים קאמוניקאציע מיניסטעריום גיט ארויס א לוקסוס - אויסגאבע „טוריסט אין פוילען" אין די שפראכען: פויליש. פראנצויזיש, ענגליש און דייטש און ערשיינט יעדע 3 חדשים.

דער ערשטער נומער איז שוין ארויס פון דרוק און ענטהאלט ארטיקלען: פ. גאלינסקי — ווארשא, י. גינסבערט — איבערן פוילישען ים, וו. גיטעל — זאקאפאנע, טאטרען און פיענינעס, ה. גזשעלאק — פוילען אלס געביט פאר ים-טוריס-טיק, פראפ. וו. שאפער — נאציאנאלע גערטנער אין פוילען, ס. לענארטאוויטש — הוצולשטשיזנא, י. לאסאן — ווילנע, ד"ר מ. ארלאוויטש — טוריס-טישער קאלענדאר, רעדאקטאר איז ב. ט. לע-פיצקי.

פון ארבייטסלאזען-פאנד

די פערוואלטונג פון ארבייטסלאזען-פאנד טיילט מיט, אז אינטערעסאנטען נוגע ארבייטס-פלעצער, ווערען אנגענומען טעגליך (א חוץ שבת) פון 11 ביז 1 פארמ. אין דער קאנצעלאריע בעד-נאסקע 24.

ראטעוועט אייער געזונט
קראנקע אויף רופטורען (ברוך-קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפן ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטא-פעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

פעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאקעס-גומי=זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס —

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל=ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)

(פראנט פארטער), טעל. 177=09 נאהנט פון לאדזער פאבריקס-באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג. צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק=בריף.

(אין זגערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

גוט מארגען!
מעקט אויס!...

וועגען א בעקאנטען לאדזער קאמיסיאנער דערצעהלט מען:

דער קאמיסיאנער האט זשירירט א וועקסעל פון א ביאליסטאקער סוחר, און ווי געוועהנליך איז דאס וועקסעל געגאנגען צו פראטעסט. קומט דער בעל-דבר צום קאמיסיאנער מיטן פראטעסטעל און זאגט צו איהם:

— פאניע ר. איהר דארפט בעצאהלען 100 זלאטעס.

— איך? בעצאהלען? וואס פארא 100 זל.? — האט זיך דער קאמיסיאנער געמאכט גע'פגר'ס.

— וואס הייסט? איהר האט דאך זשירירט!— האט דער בעל-דבר איהם געוויזען זיין אונטער-שריפט.

— אהא! איך האב אונטערגעשריבען? מא מעקט אויס! — האט דער קאמיסיאנער געענט-פערט. די מעשה מיט יענעם קאמיסיאנער, האט מען זיך דערמאנט די וואך אין דער קהלה. די קהלה האט א וויכוח מיט א היגען הויזווירט, און גראד פון אנשי שלומנו. יענער האט זשירירט א וועקסעל אויף 100 זל. נו, איז דאס וועקסעל צוריקגעקומען מיט א פלאכטע, פראטעסט, הייסט עס. קומט מען פון דער קהלה צו דעם זשיראנט: ר' טרייטעל, זייט מוחל און געהט איבערן בייטעל!

האט ר' טרייטעל א תשובה א גרייטע.

— רבותי, איך בין פליטה!

— נו, איז וואס? וואס האט עס צו טון מיט דער קהלה? איהר האט דאך געשריבען?

— אהא. איך האב געשריבען? ס'איז דא אנ'עצה.

— וואס איז די עצה?

— מעקט אויס!...

נו, טוט זיך איצט אביסעל אין דער קהלה. אזוי טוט אנ'אנשי שלומנו'דיגער? א ווירט פון א הויז און א מיטגליד פון דער „אגודה"? — פע!

אב—נעס.

די קבורה - פארמאליטעטען אין די ראש-השנה-טעג

די יודישע קהלה איז געקומען צו א פער-שטענדיגונג מיט דעם ציוויל-שטאנד-אמט וועגען קבורה - פארמאליטעטען פאר דער יודישער בעפעלקערונג אין די ראש-השנה-טעג.

צוליב דעם, וואס די יודישע אדמיניסטרא-טארען ווילען נישט שרייבען אין ראש-השנה און ס'איז אויך פערהאן שוועריגקייטען ביים בעקומען דאס הויז=בוך, איז בעשלאסען געווארען, אז אין די ראש-השנה-טעג זאלען די קבורה=פארמאליטע-טען אדורכגעפיהרט ווערען אויף פאלגענדען אופן:

מים'ן צעטעל פון דאקטאר און א דאקומענט פון פערשטארבענעם דארף מען געהען אין ענט-שפרעכענדען מעלדע-אמט און דאן דארף מען צווישען 1 און 8 מיטאג קומען אין דער יודישער קהלה. וואו די פארמאליטעטען וועלען ענטגילטיג ערלעדיגט ווערען.

די מעלדע=אמטען געפינען זיך: פאר די איינוואוינער פון 1, 2 און 3 קאמיסאריאטען אויף לאגעוויניצקא 30; פון 4, 5 און 6 קאמיסאריאטען, גדאנסקא 29; 8, 9 און 11 קאמיסאריאטען — נאווראט 93; 7 און 10 קאמיסאריאטען — פיצט-ריקאווער 78; 12. 13 און 14 קאמיסאריאטען — וואולטשאנסקא 251.

הובערמאן-קאנצערט אין לאדז
לטובת די קרבנות פון דער פער-פלייצונג

אין מאגיסטראט איז פארגעקומען א זיצונג פון הילף-קאמיטעט פאר די קרבנות פון דער פער-צונג.

אויף דער זיצונג איז מיטגעטיילט געווארען, אז דער בעריהמטער פידעל-ווירטואז בראניסלאוו הובערמאן וועט געבען קאנצערטען, פון וועלכע די גאנצע הכנסה איז בעשטימט לטובת די פער-פלייצטע, אזא קאנצערט וועט אויך פארקומען אין לאדז.

אויפן ארט איז געוועהלט געווארען אנ'אר-גאניזיר-קאמיטעט פון די אנגעזעהענסטע פערזענ-ליכקייטען אין לאדז. דער טערמין פון קאנצערט וועט בעזונדער'ס מיטגעטיילט ווערען.

פון „אראראט"
היינט ווערט געשפילט 1 מאל

היינט 9.30 ווערט געשפילט דער פולשטענ-דיג נייער פראגראם א. נ. „לכבוד דעם הייליגען בים-באם".

דער דאזיגער פראגראם האט — צו דער סא-טיספאקציע פון די לאדזער „אראראט"-פערעהרער—בעוויזען, אז דאס דאזיגע טעאטער געפינט זיך איצט אין א גלענצענדער פארם.

מיר מאכען אויפמערקזאם, אז דאס זענען שוין די לעצטע טעג, וואס דער „אראראט" שפילט אין לאדז, ערב דער דערעפענונג פונם טעאטער-סעזאן אין „נאווארשטשי".

דזשעמאל הוסייני קעמפט פאר זיין פאפולאריטעט צווישען די אראבישע מאסען

זיין אונגעזעצליכע אגיטאציע געגען דעם בעפעהל פונ׳ם נציב-העליון וועגען פערבאט פון די פרייוויליגע אראבישע גרענעץ-וואכען. — פארוואס שווייגט די רעגירונג. — וואס איז דזשעמאל הוסייני אויסען מיט זיין מכלומר׳שט רעוואלוציאנערער שפיל

ירושלים (פאלקאר). די אראבישע אקציע אין דער ריכטונג פון ארגאניזירען די פרייוויליגע אראבישע וואכען מיט׳ן צוועק אפצוהיטען די ים-ברעגען און גרענעצען פון ארץ-ישראל געגען דער אונלעגאלער יודישער עליה דויערט נאך אלץ, נישט קוקענדיג אויף דעם אויסדריקליכען פערבאט פון די דאזיגע וואכען מצד דעם נציב העליון. די דאזיגע אקציע ווערט אנגעפיהרט דורך דעם בעקאנטען אראבישען אגיטאטאר דזשעמאל הוסייני, איינער פון די נאהענטסטע מיטארבייטער פונם ירושלימער מופטי.

דער דאזיגער אראבישער פאליטיקער איז געווען איינער פון די אנגעקלאגטע אין דעם פראצעס ארום די אראבישע אונרוהען און דעמאנסטראציעס פון אקטאבער-נאוועמבער פ. י. און איז פער׳משפט געווארען אויף 6 חדשים תפיסה. ער האט זיך אבער פון דער תפיסה-שטראף בעפרייט דורך דעם. וואס ער האט אונטערגעשריבען א פערפליכטונג וועגען גוטער אויפפיהרונג, אין דער צייט ווען א צווייטער אראבישער פיהרער, שייך מוזאפאר האט צוא פערפליכטונג נישט געוואלט אונטערשרייבען און איז ליבער אוועק אין תפיסה. איצט שטעלט זיך דזשעמאל הוסייני, ווי עס שיינט, ווידער אויס אויף דער געפאהר פון א פראצעס און פון ארעסט דורך דעם, וואס ער פיהרט אנ׳אפענע אגיטאציע נישט צו געהארכען דעם אויסדריקליכען בעפעהל פונם נציב-העליון וועגען פערבאט פון די אראבישע וואכען און דורך דעם, וואס ער ווערבירט פאר זיי פריי-וויליגע.

נישט קוקענדיג אויף דער דאזיגער האנדלונג מצד דזשעמאל הוסייני, וועלכע בעדייט אנ׳ערנסטע אויסשרייטונג געגען געזעץ, ווערען דורך דער א״י-דיגער רעגירונג נישט אנגענומען קיין שום שריט געגען דזשעמאל הוסייני און זיין אונגעזעצליכער אקציע.

אין די קרייזען פון דער אראבישער אפאזיציע טייטשט מען אויס די פאסיווע האלטונג פון דער רעגירונג געגענאיבער דזשעמאל הוסייני אויף א גאנץ אריגינעלען און אינטערעסאנטען אופן.

מען דערצעהלט נעמליך אין די דאזיגע קרייזען, אז דער אבזאג פונ׳ם שייך מוזאפאר אונטערצושרייבען די פערפליכטונג וועגען גוטער אויפפיהרונג און זיין פרייוויליגער געהן אין תפיסה, איז געקומען ווי א גרויסע איבערראשונג פאר די איבעריגע אנגעקלאגטע אראבישע פיהרער, וועלכע זענען געווען זיכער, אז ער וועט צוגלייך מיט זיי אונטערשרייבען די פערפליכטונג און וועט נישט פרובען צו שפילען אויף זייער חשבון די ראל פון דעם איינציגען נאציאנאלען העלד, וועמען עס איז ליבער די תפיסה איידער די פרייהייט, וואס ווערט געקויפט פאר׳ן פרייז פון אונטערשרייבען אנ׳ערני-דעריגענדע פערפליכטונג.

דער פרעסטיזש און די פאפולאריטעט פון דזשעמאל הוסייני האט בעקומען א שטארקען קלאפ דערפון, וואס ער איז נישט געגאנגען פונקט ווי מוזאפאר אין תפיסה, נאר איז געוועזן צווישען די, וואס האבען די פערפליכטונג אונטערגעשריבען. איצט בעמיהט ער זיך פאר יעדען פרייז צוריקצוגעווינען זיין פערלוירענע פאפולאריטעט און ער טרייבט דעריבער א רעוואלוציאנערע שפיל, כדי צו צווינגען די רעגירונג זי זאל איהם איינזעצען אין תפיסה און פערוואנדלען אויף אזא אופן אין א מערטירער פון דער אראבישער נאציאנאלער בעוועגונג.

די רעגירונג האט אבער נישט קיין חשק אנצוטון איהם אזא נחת-רוח, ווייל זי רעכענט, אז די אלע רעוואלוציאנערע אויפרופען צו דער אראבישער יוגענד מאכען איהם פיל וועניגער רעקלאמע, ווי עס וואלט איהם געגעבען א נייער פראצעס געגען איהם און אנ׳ארעסט.

די פיהרער פון דער אפאזיציע בעטראכטען די דאזיגע טאקטיק פון דער רעגירונג אלס א זעהר קלוגע און געשיקטע.

דאס פוילישע מאריענבאד

(א בריף פון מושינא)

א קריניצער גאסט האט מיך געפרעגט, וואס איך בין אזוי ענטציקט פון מושינע, האב איך איהם געענטפערט, אז אין קריניץ רופט דער מאגיסטראט אויף א פרעסע-קאנפערענץ און אין מושינע רופט די נאטור...

מושינע ליגט 20 מינוטען ווייט פון קריניץ און דאך איז א גרויסער אונטערשיד צווישען די דאזיגעביידע קור-ערטער. מושינע — דאס דאזיגע ניי-ענטדעקטע פוילישע קוראָרט (סך-הכל א יאהר 4) וועלכעס ליגט אין הארצען פון די פיענינען-בערג, בעזיצט די זעלבע מינעראל-בעדער וואס קריניץ, האט עפיכע זעהר וויכטיגע קוועלענוואסערען פאר מאגען- און נירען-קראנקע און איז דערביי ביליגער ווי קריניצע, און וואס דער עיקר איז — מען דארפט זיך נישט א גאנצען טאג איבערטון מלבושים, מען דארפט נישט כסדר וויזען טואלעטען, געהט מען אנגעטון ווי מען וויל, דער עיקר אונגעצוואונגען ווי אין א דארף.

דער טייך פאפראד, פון וועלכען מושינע האט ביי דער פערפליצונג א ביסעל געליטען (בכלל האט די גאנצע פאפראד-געגענד : די פיוו-ניצשע — ריטרא — זשעגעסטאוו — מושינע — קריניץ, גאנץ ווייניג געליטען פון דער פערפליי-צונג) ענטהאלט אין זיך ביז 30 פראצ. אלקא-לישע מינעראלען, וועלכע זענען זעהר געזונד פאר די מענשען, וועלכע מעגען זיך קאלט באדען און דורכמאכען א הידראפאטישע קור. דער דאזיגער פאפראד איז א רייסיגער וואסער, נישט טיף. דאן קומט די הערליכע סביבה פון מושינע. מען דארף זיין בלויז אטליכע וואכען, כדי צו קענען בע-וואונדערען די דאזיגע שיינע געבירגיגע געגענד, דורך וועלכע עס שלענגעלט זיך דורך ביז צו דער טשעכישער גרעניץ דער פאפראד. מושינע אליין ליגט א 30 מינוט פון דעם טשעכישען גרעניץ-שטעטעל ארלאווע.

דער בירגערמייסטער פון מושינע האט פיל געלייסטעט פאר דעם קוראָרט. היי-יאהר האט מען דאס ארט עלעקטריפיצירט און געבויט א נייעם קווארטאל. פערבינדענדיג דאס נוצליכע מיט דעם אנגענעמען, קען מען אין מושינע אלץ געפונען.

מאקס גארדאן.

די ארעסטירטע 32 יוד. מעדלעך פון פוילען

אין דער פרויען-תפיסה אין בית-לחם — פיהלען זיך גוט

ירושלים, 4 (יט״א טעלעגראפיש). פארשטעהער פון ועד הלאומי האבען בעזוכט די 32 יודישע מיידלעך פון פוילען, וואס זיצען אין דער פרויען-תפיסה אין „בית לחם".

די מעדלעך בעקלאגען זיך נישט אויף דער תפיסה-מאכט. זיי בעקומען כשר עסען און לערנען זיך העברעאיש.

עדווין סעמיועל קומט קיין פוילען

בוקארעשט, 4 (יט״א טעלעגראפיש) היינט איז אנגעקומען עדווין סעמיועל—דער וויצע-דירעקטאר פון אימיגראציע-דעפארטאמענט אין ארץ ישראל עדווין סעמיועל (זוהן פון הער-בערט סעמיועל) קומט קומענדיגען זונטאג קיין פוילען.

Dr. REICHER

פאלודביאווא 28, טעל. 93-201

ספעציאליסט

פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אווענד.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעלעפאן 112-25

דירעקציע : דוד צעלמייסטער.

לעצטע געזעגנונגס-פארשטעלונגען אין זומער-סעזאן!

היינט מיטוואך, 9.30 אווענט גרויסע הנחה- און פאלקס-פארשטעלונג!

איינהייטליכע רעוואלאציע-פרייזען. אלע בילעטען אין פארטער בור 1 זל.

מיכאל מיכאלעסקא

דער לאדזשער ליבלינג אין דער רייכער אויס-שטאטונגס-אפערעטע

„די טשארדאש-פירשטין"

מיט מיכאלעסקא און פאניא רובין אין די הויפט-ראלען.

מארגען, דאנערשטאג, — 50-טע פייערליכע יובל-פארשטעלונג פון

מיכאל מיכאלעסקא ס׳ווערען געגעבען 2 שלאגערס אין איין אווענט

1) סינאריטא 2) די לעצטער טאנץ

מיט מיכאל מיכאלעסקא אין זיינע גלאנץ-ראלען. —::— לעזט דעם מארגענדיגען אנאנס !

גרייט אייך אלע פרייטאג צו מיכאלעסקא׳ס שלאגער-פרעמיערע „ווען איך בין רייך..."

י. גאלדקארן

די „פאבריק"

(א בילד)

אין דער זאקען-פאבריק פון משה פעלצמאן איז שטיקענדיג הייס. די „פאבריק" איז אייגענט-ליך א פאציאטקע, מיט א הויקערדיג דאך-פענס-טערל, וואס דינט גלייכצייטיג פאר א קוך, עס-שטוב, שלאף-שטוב, סקלאד און ווערקשטעל. ארום א לאנגען, שמאלען-טיש, אויף וועלכען ס׳זענען אנגעשרויפט די מאשינדלעך, זיצען די געזעלען מיט געבויגענע פלייצעס פון „שטויסען" און דרייען ביי די הענטלעך שנעל ווי שדים, ארויסרופענדיג א כסדרדיגען, גרילענדיגען רעש.

דערנעבען זשומעט א שפול-רעדעל : אום או-ום נודנע און מאנאטאן ווי א בעגלייט צו א גרימפעלדיגען ארקעסטער.

צווישען דעם הייזעריגען ריטשען פון די מאשינדלעך און דעם זשומען פון שפול-רעדעל, שפרייט די לאנגווייל אויס איהרע פליגלען.

דאס משוגענע געדריי איז אין פולען גאנג, כראפענס שוויים פאלען פון די געזעלנ׳ס פנימ׳ער אויף די מאשינדלעך, פון צייט-צו-צייט נעמט איי-נער א פערטיגען שקארפעט און ווישט זיך אפ דאס צוהיצטע, פון שווייס נאסע, פנים. נפתלי זילבער-שטראם דער יונגסטער געזעלען א בחור מיט א בלאס פנים און דינע שטריכען, דרייט אמשנעל-סטען פון אלע, קענטיג — פון אויפרעגונג. ער מור מעלט צו זיך פון אונטער פערשלאסענע ציין : „היינט נעמט עס אנ׳עק !".

א זוהן פון רייכע עלטערן, וואס האט שוין געאטעמט מיט די פרישע ווינטען פון די „נייע אידעען", האט ער ווי די אמאליגע רוסישע „נא-ראדניקעס" וואס זענען „געגאנגען אין פאלק", בע שלאסען איבערצורייסען דעם לעצטען פאדעם מיט דער „אלטער וועלט", און ווערען א פראלעטאריער אדורכלעבען אוממיטעלבאר און רעאל, דאס אלץ וואס האט אידעם געגעבען פרייד און עלית-הנפש אין דער טעאריע. א צופאל, — דער פאבריקאנט, משה פעלצמאן, וואס איז אליין אין די יונגע יאה רען געווען א שיק-יונגעל ביי די זילבערשטראמס— האט איהם צוגעזאגט אויסצולערנען דאס פאך, און ער ארבייט דא שוין א חודש צייט און טאקע אלס געזעלען.

„נאר דער טייוועל אליין האט מיך דא אהערגעשלעפט" — טראכט ער מיט כעס. „אט די נפשות זענען דאס די פראלעטאריער ? מורמעלט צו זיך נפתלי זילבערשטראם, מיט פעראכטונג קוי-פענדיג מיטן בליק איבער אלע געזעלען. אט איז יוסף קאץ מיט די וואסערדיגע אויגען און ארויס-שטארענדיגע קנאכען אויפן פנים. א פערברענטער ספארט-מאן, דאס ווייסט נישט מעהר ווי עסען הארעווען און טורגען. די וועלט איז פאר איהם א ספארט-סטאדיאן ; און די געשיכטע — א מעטש צווישען צוויי קלובען...

דאס דענקט דאך מיט „גאלן"-קאטעגאר-יעס — צושמייכעלט ער זיך סארקאסטיש. און אט דאס אין — טייטעלט ער מיט די אויגען אויפן צווייטען געזעלן — העניעק נאכומאוו דער ליידענ-שאפטליכער טענצער און „פייף-א-קלאק׳איסט". יענער הארעוועט ווי אנ׳אייזעל און נאך דער אר-בייט גייט דאס שעפען „גייסטיגען" גענוס ביי טענץ, שבת האפסעלט ער אויס מיט דער כלה אויף אלע טאנץ-זעלער, מיט א נארישעוואטען שמייכעל בעריהמט ער זיך פאר די קאלעגען, אז זיין כלה האט א געוועלב פון שניידער-צודאטען, די חתונה איז „אפגעשמועסט" אויפן צווייטען „מאנאט".

און אפשר לויפט נפתלי זילבערשטראם ווי-טער מיט די אויגען — אט דער שלימזל ? איטשע „גולאי" ווי די געזעלען רופען איהם, ער דער-שנאפט שוין עפעס יא, ער ווארפט צו דעם מיי-סטער ווערטער : ווידזיסקיוון, קאפיטאל א.א. אין דאס אבער א שוטה.

און די מיידלעך-פראלעטאריערינס ? שרה, דעם פאבריקאנט׳ס קוזינקע, וואס איז שוין בעלד צוויי מאל ראוי לחופה שפארט דאס געלד אין באנק, שפילט אויף „דאלארובקעס" און פיהרט קארעס-פאנדענץ מיט א „הייראט-פערמיטלונגס-צייטונג" און איז פערנומען אין א פערמאגענטען יאגד אויף א חתן.

די שפולערין און „רעפרעזירקע" עטל. א שעהן מיידעל ליידט פון חולה-נופל, זי האט שוין יא א חתן א „סאדאווניק" אנ׳אלמן מיט פינף קינ-דער... „געה שמועס מיט זיי פאליטיק!" — צעלאכט ער זיך אין געדאנק, — אז אלץ האפט זיך ארויפ-צוארבייטען צו דער מדרגה פון א צופרידענעם קליינבירגער. — מוחל פאליטיק, אבער אין סארע „מוראשניק" בין אין דאס אריין ? די טעמפע בע-גרעניצטקייט. יעדען טאג די זעלבע פלאכע פליאט-קעס און וויצען, און דיזעלבע שכנ׳טעס, וועלכע קאנפערירען מיט דער מאדאם פעלצמאן וועגען דעם יקרות אויף פלייש און די קוואליטעט פון די שפייז-פראדוקטען.

— זי הערן, פרוי וואלטשינסקי׳ן! האב איך היינט געקויפט אויפ׳ן גרינעם מארק שמאנט מיט קעז — „פרימע-ד׳פרימע"!...

— זי הערען, פרוי גוטגעלט, האב איך היינט געקויפט א הינדעל — אינערס!

„און גלאט צו אלדי שווארץ יאהר — טראכט ווייטער נפתלי זילבערשטראם מיט כעס און שפאט צוזאמען, ווי זעצט מען זיך דאס אריין אין א ליכ-טיגען זומער-טאג דרעהען ביי דער מאשין 14 שעה, ווי די גולמ׳ס, עסען—ארבייטען, ארבייטען—עסען, און ווי אזוי דאס עסט! מען געהט נישט אוועק פון דער מאשין, נאר דרעהענדיג מיט דער רעכטער האנד, כאפט מען מיט דער לינקער דאס עסען. א דרעה און א ביס, א דרעה און א ביס...

ער צעלאכט זיך גיפטיג: אפילו לאסט-פערד פרע-סען דאך נישט לויפענדיגערהייט... געה מאך עפעס מיט אזעלכע לייט. היינט געהט ער אוועק פון דער ארבייט. ער וועט זיך ארויסרייסען פון אט דער שטיקענדער אטמאספער.

יא! ער וועט אריין אין א גרויסער מעכא-נישער פאבריק מיט הונדערטער ארבייטער, אמת׳ע קינדער פון נויט און פראצע, וועמענס הערצער ס׳קלאפען אלע אין איין טאקט. אלע פערבראדערט מיט גלויבען און געפאנצערט מיט מוט!

ער דרעהט דאס „הענטעל" פון דער מאשין מיט א ווילדער שנעלקייט: שוין, וואס גיכער ארויס פון דאנען — — —

פארנאכט, צום אפרעכענען, האט נפתלי זיל-בערשטראם דעם פאבריקאנט דערקלערט, אז ער וועט שוין מעהר נישט ארבייטען, אויף יענעמס פרענענדיגער מינע, האט ער בלויז קאלט געצוי-גען מיט די פלייצעס. מיט א געפיהל פון דער-פרישונג און פערלייכטערונג, לויפט ער לוסטיג, העגדום אראפ פון די דריי שטאק טרעפ. אויף דער גאס צעלאכט ער זיך מונטער און שפאטיש.

עפעס ווי א לץ׳ל וואלט זיין געלעכטער אונ-טערגעכאפט, הילכט אפ דער עכא: כא—כא—כא!

דער אַריער-פּאַראַגראַף

ר. אײַזראַעל

208

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דער איצטיגער היטלער צייט

— אפשר האָט ער טאַקע מורא, מ'דאַרף דעם מאַן בערוהיגען.

— מיך וואונדערט גאָר אַן אַנדער זאַך, האָט פּריצי געזאָגט, פון וואַנען בעהמט זיך דער דאַזיגער קאָן אין דער געזעלשאַפט פון דעם דאַזיגען יונגענמאַן און פון וואַנען נעהמט זיך בכלל דער דאַזיגער יונגערמאַן דאָ אַהער קיין דייטשלאַנד.

די דריי מענשען, וועלכע זענען געזעסען ביי דעם אַנדערען טישעל און וועגען וועלכע די גרעפין האָט גערעדט מיט פּריצי זענען געווען קאָן, גוסטאַוו און פרידאַ, וועלכע האָבען זיך דאָ אײַנקוואַרטירט אין דאָרפישען האָטעל, כדי זיי זאָלען בלייבען וואָס ווייניגער אויפפאַלענד, און מ'זאָל זיי, וואָס ווייניגער בעמערקען.

— מ'מוז אויפקלערען די לאַגע, האָט די גרעפין ווייטער געזאָגט און האָט מיט דער האַנד אַ וואונק געגעבען, אז קאָן זאָל צוגעהען צו איהר און פּריצין.

— וואָס האָט איהר זיך אַזוי דערשראָקען קאָן? זאָל דאָס זיין פאַר מיר.

— איך האָב זיך גאָר נישט דערשראָקען, איך בין נישט פון די מענשען, וועלכע שרעקען זיך, איך האָב זיך נאָר שטאַרק (פערוואונדערט.

— צוליב וואָס!?

ערשטענס, צוליב דעם, וואָס איהר געפינט זיך דאָ און צווייטענס, צוליב דער געזעלשאַפט, אין וועלכער איהר געפינט זיך.

— דאָס איז מיין פריינד, האָט די גרעפין געזאָגט. מיר זענען בײדע דאָ צופעליג אַרײַנגעקומען, כדי אָפּצועסען אַ פריהשטיק.

קאָן האָט מורא געהאַט אַרויסצוזאָגען דאָס וואָס ער האָט געטראַכט, ער האָט געמיינט, אַז פּריצי דינט נאָך ווייטער אין קאָנצענטראַציע-לאַגער און איצט האָט ער איהם דאָ אַזוי אומגעריכט געכאַפּט. פּריצי האָט אַזוי ווי פערשטאַנען וועגען וואָס קאָן טראַכט און האָט גלייך איבערגעשניטען די פּיינליכע לאַגע.

— האָט נישט קיין מורא, הער קאָן. איך ווייס אַז איהר זייט אַן ענטלאָפענער פון קאָנצענטראַציע-לאַגער, אָבער איך ווייס עס נאָר פון הערען, ווייל דעמאָלט, ווען איהר זענט פון דאָרט ענטלאָפען, בין איך שוין דאָרט נישט געווען, איך בין ענטלאָפען נאָך פריהער פון אייך, אזוי, אז מיר ביידע געפינען זיך כמעט אין דערזעלבער לאַגע, וואָס איהר און אייער מורא איז אומבעגרינדעט. קאָן האָט אויסגעצויגען די האַנד צו פּריצין:

— איך האָב אמת געהאַט ספקות וועגען דעם.

פּריצי האָט פעסט געדריקט די האַנד פון קאָנען, מיך וואונדערט נאָר די געזעלשאַפט, אין וועלכע איהר געפינט זיך.

— דאָס זענען אויסלענדער פון פּוילען, זיי זענען דאָ איבעראַנצען פרעמד, זיי האָבען דאָ קיין איין מענש אין דער וועלט.

— און צוליב וואָס זענען זיי געקומען קיין דייטשלאַנד?

קאָן האָט אָפּגעמאָסטען פּריצין פון קאָפּ ביז פיס. איהם האָט פערדראָסען די חוצפּה, מיט וועלכער ער האָט גערעדט, פאַרוואָס ער וויל שוין וויסען דעם ציל פון זייער רייזע, איהם האָט זיך אויסגעוויזען, אז פּריצי פאָרשט איהם אויס, אז ער אינטערעסירט זיך ספּעציעל מיט דעם ענין אַלס שטורמיסט. קאָן האָט נישט געענטפערט אויף פּריציס פראַגע.

— ענטשולדיגט, איך בין זעהר נישט טאַקטיש, האָט פּריצי אַליין זיך בעשולדיגט, איך האָב צו שנעל וועגען אַלעם געוואָלט וויסען. יעדענפאַלס, פערזיכער איך אייך, אז איהר האָט נישט קיין געגנער פאַר זיך, איך האָב זיך געפרעגט וועגען דעם צוליב דעם, ווייל איך קען דעם יונגענמאַן, וועלכער איז מיט אייך געזעסען.

— דאָס איז נישט מעגליך, מיין הער, די מענשען זענען ערשט וואָס געקומען פון פּוילען.

— איך האָב איהם טאַקע בעקענט אין פּוילען, אין דער שטאָט לאָדז און איך ווייס דעם ציל פון זיין רייזע, איך האָב זיך נאָר איבערגעפרעגט, כדי צו זיין זיכער, צי איך האָב נישט קיין טעות.

— איהר וועט דאָך איהם קיין שלעכטס נישט טון, האָט קאָן שטיל אַרויסגערעדט.

— וואָס רעדט איהר קאָן, האָט די גרעפין זיך אנגערופען אנשטאָט פּריצין. מיין בעגלייטער האָט נאָך קיינעם קיינמאָל קיין שלעכטס נישט געטון און וועט קיינעם גאָרנישט טון. פערקעהרט, דוכט זיך מיר, אז ער איז אייער מיינונגס-גענאָסע, אָבער זאָגט מיר קאָן פאַרוואָס זענט איהר נישט אַרויסגעפאָהרען קיין אויסלאַנד, איך האָב דאָך אייך צוגעגרייט אַלע דאָקומענטען און איהר זענט דאָ, יעדע מינוט אין געפאַהר.

— איך האָב בעשלאָסען נישט צו פערלאָזען דייטשלאַנד.

— האָט איהר ווייניג געלד? האָט די גרעפין געפרעגט.

— וועגען דעם האַנדעלט זיך עס נישט.

— וואָס דען איז די סיבה?

— די סיבה איז אַ גאַנץ אַנדערע

— דהיינו?

— איך טרעט נישט אַזוי לייכט אָפּ פון קאַמפּס-פּלאַץ.

פּריצי האָט געוואָלט אַרומנעהמען קאָנען, איהם צודריקען צו זיך און זאָגען:

— איך בין דיין חבר, איך בין אויך צו דעם זעלבען צוועק צוריקגעקומען קיין דייטשלאַנד, אויך איך וויל נישט אַזוי לייכט אָפּטרעטען פון קאַמפּס-פּלאַץ.

פּריצי האָט אָבער דאָס נישט געקענט טון, צוליב דער גרעפין, ער האָט נאָך זי געדאַרפט אויסנוצען, ער האָט נאָך געדאַרפט בלייבען נעבען איהר. ער האָט דעריבער גאָר נישט געענטפערט אויף קאָנס שטאָלצע רייד, ער האָט געוועהנט צוריקצוקומען אַהער ווי נאָר ער וועט פטור ווערען די גרעפין, ער וועט זיך דאַן אַדורכשמועסען מיט קאָנען, שליסען מיט איהם אַ בונד צו קעמפען אויף טויט און לעבען. ער האָט שוין איצט זיך איבערצייגט, אז קאָן האַלט דעם ענין גאַנץ ערנסט. נישט פון קאָנס רייד, נאָר דערפון, וואָס ער האָט שוין בעוויזען זיך צו בעקענען מיט דעם קליינעם גוסטאַוו. וועגען וועלכען פּריצי האָט דאָך שוין געוואוסט, אז ער איז געקומען קיין דייטשלאַנד, נאָר כדי נקמה צו נעהמען אין אַלפרעד בעהמען, וואָס איז געווען כמעט גלייך מיט דער אַקציע, וועלכע קאָן האָט געוואָלט אונטערנעהמען און וואָס ער אַליין האָט געוואָלט אונטערנעהמען.

אין דער דאָזיגער שטימונג פון געגענזייטיגער סימפּאַטיע האָט זיך פּריצי געזעגענט מיט קאָנען און איז אַוועק מיט דער גרעפין. זיי זענען אַרײַנגעפאָהרען אין שטאָט, וואו די גרעפין האָט אָפּגעשטעלט דעם אויטאָ, פּריצי איז אַרויס פון אויטאָ און די גרעפין איז ווייטער געפאָהרען. זיי האָבען זיך אָפּגערעדט צו טרעפען אין צוויי טאָג אַרום אין דעמזעלבען קאַפע „אַדריאַ“. וואו זיי האָבען זיך געטראָפען דאָס ערשטע מאָל. ווי נאָר די גרעפין איז אַוועק האָט פּריצי גענומען אַ טאַקסי און זיך געהייסען פיהרען אין דעמזעלבען דאָרף פון וואַנען ער איז געקומען. ער איז אַפילו נישט אַוועק אין דער דירה, וועלכע ער האָט געהאַט געדונגען פון פּוילען אויס, הגם ער האָט געוואוסט, אז היינריך וואַרט שוין דאָרט אויף איהם און אַלע זענען וועגען איהם שטאַרק אומרוהיג, ס'איז איהם אָבער וויכטיגער געווען זיך אויסצושמועסען מיט קאָנען, כדי ער זאָל איהם נישט פערלירען.

— היינריך וועט נישט ענטלויפען, האָט ער זיך געטראַכט, אמת, ער וועט האָבען אַביסעל שרעק, אָבער ס'וועט אַדורכגעהן.

(פאָרטזעצונג קומט)

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאָג פון 9—1 בײַטאָג

פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשיצנע-פרייזען.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטערי

4-טע קלאַס — 1-טער טאָג

15 tys. zł. 758 73659.

10 tys. zł. 5959 7793 71910.

5 tys. zł. 19259 35498 47240 147343 148328.

2 tys. zł. 19947 21564 25367 38051 44635 46525 59628 63156 65959 106437 109949 125028 125989 130611 134140 136727 139170 144064 153916 157150 159016 163393 163851.

1.000 zł. 1897 5231 12200 19416 21675 27326 36241 45705 46805 48360 51526 57236 60472 60560 61101 61135 66200 68846 73604 83841 85478 88953 91471 92869 93510 95869 96388 97605 102835 105001 106043 108450 116470 119342 124677 134725 137880 139674 144754 145508 152725 152876 156922 158740 168366 166954 168213.

STAWKI.

205 62 78 370 962
1129 63 213 304 34 40 84 457 730
2010 174 263 534 51 611 60 97 744 849 99
3052 192 297 354 55 87 418 32 549 619 89 141 75 888 942 51 81
4057 86 143 226 80 396 525 81 81.
5080 219 328 53 568 76 766
6038 263 353 524 623 702 805 75
7004 102 29 205 416 816 902 45
8193 296 347 424 9723 833 48
10060 122 206 96 338 27 70 04 47 83 435 86 636 79 832.
11013 249 79 342 484 548 76 690 764 8280
12125 62 513 05 89 820 85 942
13034 107 19 34 67 97 99 353 447 88 583 989
14008 120 212 381 400 12 583 663 740 75 837 41 15022 110 821 921 48 16100 35 223 76 81 837 606 72 738 61 890 17006 184 94 329 63 433 675 7828 18074 170 298 476 577 826 939 43 65 19040 232 433 624 864 76.

20038 63 189 250 86 311 98 403 635 73 711 863 21162 75 99 184 94 797 803 22 61 995 22236 322 674 704 816 929 279 23022 117 37 238 396 557 92 615 839 84 910 41 58 24046 84 109 309 951 25030 286 351 66 569 830 943 99 26037 303 472 761 88 79 837 931 96 27190 272 471 521 791 28039 180 94 254 353 404 97 537 626 27119 38 322 87 753 872

30374 522 618 34 93 842 954 31020 58 157 226 317 467 556 68 602 605 818 916 73 96 32256 81 411 56 581 92 710 11645 47 75 873 967 33003 37 406 10 88 517 668 840 979 34631 960 35024 110 30 46 212 92 355 432 36 584 791 984 36030 428 52 544 66 625 715 803 07 36939 37153 406 39009 160 277 387 492 591 750 861 64 985

40275 720 408 15 675 751 59 64 856 78 953 41076 84 113 39 278 384 432 794 98 923 95 42097 113 330 437 505 60 632 729 86 901 69 400 13 55 578 710 810 71 920 46014 188 233 392 403 610.

47026 271 96 357 477 96 535 621 775 884 932 53 48047 82 492 411 52 602 701 811 933 49076 551 707 41 83 886 941 81 51221 63 349 444 601 711 767 92 348 451 651 82 733 78 50288 342 406 24 49 5226 5 52 90 732 5303 343 226 71 377 90 514 712 836 938 54062 162 275 444 73 641 724 930 55033 127 71 427 36 391 16 459 509 18 661 56128 40 211 12 37 389 98 490 633 738 55 74 880 57072 398 432 736 816 58238 318 49 62 75 472 94 721 59061 210 465 89 653 738.

60067 117 52 481 86 551 90 610 705 61000 77 123 17 265 312 491 637 877 916 62025 145 49 123 75 320 49 445 62 612 28 6 6722 29 46 827 63077 300 795 627 751 54 821 976 91 64016 44 48 85 213 44 418 584 681 783 868 923 65013 98 150 67 205 314 610 603 39 708 831 66048 89 274 349 582 747 609 891 914 69271 338 525 53 769 861

68067 76 47 0700 879 69003 63 218 34 62 412 16 516 662 835 926.

70020 45 83 118 15 231 61 317 427 48 614 724 59 792 99 71139 291 312 59 856 72163 228 79 494 542 630 714 29 930 73019 51 78 174 81 204 569 97 98 863 95 917 74111 46 85 212 313 20 34 462 602 49 732 75013 49 165 212 46 385 585 711 927 76055 242 88 324 67 429 613 617 77 78 701 818 61 925 77286 404 501 10 766 95 873 929 77 78178 238 313 51 67 444 589 605 809 944 7 79042 69 123 621 444 751 805 915.

80036 29 137 283 464 978 84 81084 398 82144 53 208 59 437 503 97 722 823 35 83022 95 96 221 69 502 56 644 704 38 840 924 71 84196 259 449 592 792 957 85005 14 130 31 3077 365 82 456 535 62 91 629 766 76 937 93 86041 707 37 368 718 822 83 96 907 87010 67 76 104 80 242 83 417 736 922 88120 77 90 257 73 215 16 69 468 69 533 704 31 34 704 71 34 55 98 832 89069 84 171 75 286 472 619 72.

90106 208 317 97 619 94 703971 91137 83 238 563 621 824 33 92021 46 67 439 93216 374 481 793 94229 83 342 77 436 585 602 83 753 950 95078 424 63 87 557 659 731 36 86 950 96006 150 64 269 489 92 532 62 634 701 97015 64 118 93 588 605 643 53 863 501 98051 73 147 51 263 338 69 96 408 67 96 558 83 645 782 861 922 99029 47 84 133 296 385 489 556 606 37 43 942.

100014 86 171 548 70 616 770 895 916 62 65 86 101058 385 93 437 90 536 39 99 648 765 102161 263 75 78 451 82 665 844 103003 20 154 214 491 574 672 672 731 817 86 104177 298 370 79 490 510 31 82 645 958 105014 24 464 76 813 54 943 106003 40 59 95 248 348 66 531 549 50 833 939 107089 94 287 504 662 715 975 108098 107 92 224 462 500 686 895 969 109017 53 85 176 91 397 312 29 64 71 605 22.

110052 122 456 626 869 936 78 111041 115 29 52 63 06 362 91 470 79 606 70 777 800 904 16 36 57 112221 312 23 467 561 671 892 936 113112 304 98 864 877 114175 286 468 518 850 958 115153 577 785 886 909 27 36 54 79 85 116072 118 29 69 411 23 507 79 94 638 61 700 839 67 17385 431 561 624 907 33 118070 408 70 545 71 119051 95 306 765 840 90.

120167 348 64 473 622 43 763 94 989 121004 76 186 283 69 90 747 751 935 122094 147 58 223 64 468 631 37 731 87 890 98 956 97 123020 27 29 140 47 57 249 51 306 525 48 958 110 203 79 435 77 677 83 769 867 994 125 175 210 391 588 706 38 824 26 46 977 126463 86 689 98 729 38 93 95 834 127101 31 535 909 903 128038 235 444 944 129140 95 287 307 40 458 566 624 30 84 739.

130017 95 233 60 83 323 404 36 43 44 93 542 76 85 92 95 608 43 759 842 911 23 66 131093 111 40 77 84 222 25 47 636 72 725 809 905 908 12 132287 454 578 87 683 708 24 64 914 44 133008 251 375 504 670 729 31 93 970 134248 369 97 678 736 973 135002 182 346 406 39 519 777 838 24 904 925 136009 14 48 126 58 95 263 71 672 822 137125 39 338 610 743 938 138069 90 234 431 670 748 98 800 37 46 923 139013 26 81 137 79 271 404 534 52 744 899 97 970 140422 25 703 49 822 43 67 922 141001 29 479 504 998 142171 249 51 306 526 43 825 143096 186 214 422 504 44 888 144046 52 72 404 527 49 50 676 728 855 907 145010 50 63 187 368 424 95 616 57 81 803 907 146160 408 96 518 22 700 795 147046 60 87 108 255 343 525 29 743 823 148068 141 92 346 44 429 652 717 806 35 642 149110 16 43 200 285 354 484 685 866 150084 106 20 34 313 414 50 525 721 29 894 151068 267 98 397 618 60 92 729 61 97 93 807 913 39 152093 144 203 433 89 561 765 817 933 82 153030 172 268 304 523 62 85 90 869 918 90 154018 78 101 204 209 365 32 690 744 836 85 934 60 86 155067 160 69 249 92 349 404 36 640 156025 127 246 366 502 632 773 822 956 157081 398 892 919 51 79 158132 238 416 88 504 648 159066 67 117 42 369 89 454 580 90 618 827 928 160156 237 351 61 92 579 89 619 96 846 987 92 161269 449 62 79 626 79 82 980 162325 58 81 403 708 47 836 67 999 901 36 163154 82 31 91 489 558 692 741 47 63 835 46 164133 97 201 331 83 604 165000 008 12 207 20 384 631 726 88 838 167007 72 114 330 43 453 507 770 85 931 168195 273 325 622 54 724 70 889 169109 26 68 241 58 330 65 471 575 604 607 83 723 819 988.

ZIAGNIENIE DRUGIE.

Zł. 15.000 — 34195 155961

Zł. 5.000 — 4046 27025 34181

Po 2.000 zł. — 9776 11038 34558 37341 60437 85587 94497 102169 104519 111886 114301 120301 148593 149390 157214 151141

Po 1.000 zł. — 4194 9720 19016 19910 21327 26683 29056 38529 41405 44420 42837 49643 54557 65179 71846 73920 73145 76134 76974 80494 80350 81161 88232 108593 110229 114330 128343 141922 145555 146262 147211 149877 150544 155367 157806 161129 164835 165810 163451 168683

Po 200 zł. na N-ry:

281 371 499 558 767 856 1059 115 94 207 48 58 312 13 26 439 539 65 609 81 98 754 809 2089 134 43 539 47 86 3452 87 65 509 62 645 882 929 4051 387 421 506 634 45 817 5028 46 62 202 23 27 464 826 967 90 6249 785 803 7071 303 411 30 68 522 676 801 64 71 96 995 8008 126 253 411 80 776 91 919 9168 2474 468 733 92 807 31 950.

10038 170 210 60 382 437 606 766 967 11079 174 220 40 410 76 521 607 20 756 848 87 12015 96 197 294 812 58 13078 238 82 302 69 430 60 590 664 41 753 806 40 14142 254 66 427 532 74 819 20 1505 263 77 441 632 936 13186 369 444 780 17231 69 73 84 569 646 71808 60 18052 164 971 19219 52 452 630 54 99 8897 940.

20134 43 432 780 901 21091 270 342 53 49 516 09 637 89 752 84 56 863 901 22123 360 435 87 811 230 72 146 261 63 456 792 822 37 92 992 24007 103 60 222 429 535 751 856 25242 35 60 589 601 709 47 26063 74 486 731 889 975 27004 258 98 555 716 64 68 994 28023 46 229 318 83 553 82 689 851 72 81 29218 32 41 395 531 786 895.

30141 546 65 631 754 960 70 31013 90 107 75 306 27 524 614 885 91 977 32037 250 79 495 686 952 82 3310 20 569 652 719 896 942 33 48 24234 77 125 620 752 990 35165 236 534 602 61 705 69946 93 36255 56 88 611 58 37410 82 563 663 70 8 712 71 81 866 985 38086 175 349 400 37 541 90 819 98 87 39227 50 979 99 528 33 744 833 907 905 35 69.

z

40258 429 603 38 851 39 989 41012 65 183 216 321 93 449 818 42163 401 67 642 748 935 70 43083 385 400 604 26 961 44051 219 35 53 366 608 75 752 942 68 85 45070 110 545 727 49 924 44 46139 306 36 609 41 75 91 880 947 47165 74 701 22 69 48074 76 195 290 391 92 515 6 908 49046 102 205 357 83 433 762 849.

50006 61 213 56 369 503 61133 804 32 67 51524 370 92 499 692 778 935 52148 73 269 422 617 76 717 884 924 53087 370 413 40 594 664 757 839 995 54013 114 49 228 364 88 592 668 82 961 55021 71 221 43 499 610 798 853 56081 165 406 51 505 667 765 43 953 57041 181 220 26 339 414 44 617 63 987 94 58088 123 554 95 719 74 894 922 97 91 59180 93 200 70 302 655 74 709 926 45 68.

60006 224 90 317 5 42 717 831 905 71 6102 31 144 309 44 589 686 813 958 62132 213 504 36 681 723 25 30 916 63277 598 891 64128 39 210 320 407 99 500 93 692 65095 193 222 124 39 371 402 41 581 606 60 84 819 916 66046 66 259 72 88 354 90 411 670 892 972 67441 65 578 88 89 669 68202 26 319 87 464 749 937 42 69071 170 24 371 618 77 759.

70302 48 61 88 496 561 63 845 936 53 71131 388 546 90 766 867 946 93 72344 62 456 675 15 880 73211 30 32 547 74 786 834 74505 75061 200 381 96 518 64269 759 74 76 905 08 76000 73 80 126 98 202 555 988 699 846 56 85 94 77001 115 23 473 537 38 687 865 909 78445 48 529 629 757 894 967 79081 79 103 14 221 330 474 838 58 970

80053 440 17 49 27 539 821 59 81167 326 408 54 58 601 67 92 846 82407 16 556 88 732 71 76 828 83026 164 541 931 95 84081 198 200 55 322 29 463 552 41 94 06 627 83 85 833 85133 67 384 26 541 934 99 860037 186 287 302 47 445 61 500 899 87103 438 517 600 30 781 812 6492 88069 95 532 36 460 582 689 825 942 98 89055 320 54 594 24 83 88 641 700 13.

90053 103 355 787 954 98 91007 279 437 41 90 507 27 783 812 92025 65 138 509 506 800 1 926 93117 49 52 82 351 532 72 657 729 99 970 94021 207 17 404 409 708 88 813 95178 95 700 96197 250 92 709 32 33 916 97132 87 225 87 746 806 983 98010 204 413 64 588 754 973 99025 110 526 60 99 614 745 916 62.

100015 22 233 377 406 48 91 537 87 601 63 802 68 990 101002 96 150 291 503 81 97 773 78 885 102043 202 42 88 95 561 779 103028 215 51 682 803 07 97 104168 80 260 531 34 986 105022 60 179 358 645 719 872 106170 349 412 23 35 559 665 90 845 107008 62 390 533 81 732 83 863 911 43 108069 128 13 42 66 202 47 323 58 431 79 604 902 109094 183 233 702 62 55 88 830.

110168 74 450 89 507 61 620 58 66 73 800 8 44 111150 83 366 535 604 62 112025 56 99 129 98 316 75 513 631 45 93 742 924 113244 319 69 437 65 679 90 705 43 81 85 1 114084 106 243 424 561 638 845 95 947 55 115220 339 480 648 68 908 19 116173 206 76 518 71 99 613 36 751 841 55 977 117043 5 092 206 12 71 312 494 545 533 54 95 725 76 873 18088 163 381 452 616 63 751 830 981 110172 318 450 631 734 802 957.

120002 153 74 420 93 552 95 693 42 944 121017 51 172 74 89 287 455 537 55 646 88 847 56 913 934 56 90 122038 110 234 322 431 504 41 842 123131 34 241 520 771 836 96 124271 409 51 721 82 88 828 125008 48 260 387 90 415 54 526 82 651 745 806 39 900 80 126116 100 15 68 251 75 96 438 503 633 19 708 50 81 824 127051 81 243 439 550 679 819 907 128032 209 44 52 366 531 94 702 43 956 129018 46 83 131 354 628 712 69 832 81 965.

30S4S 214 66 855 71 131103 213 59 501 699 701 802 60 132240 58 345 91 586 670 732 48 945 133026 53 73 83 101 575 522 613 71 799 871 903 134102 69 304 588 675 744 840 920 87.

135244 55 309 512 13 706 29 953 136089 115 366 651 754 835 72 91 137073 107 239 325 614649 99 558 612 18 51 65 774 981 923 138237 580 629 86 92 815 18 88 921 42 93 139005 60 225 339 91 481 548 412 817 33 96 941 73.

140212 67 386 91 491 601 11 35 839 141316 23 560 61 601 758 72 989 142052 106 82 90 271 375 632 34 770 831 143035 151 60 72 236 335 83 439 625 702 964 144085 422 81 624 47 862 919 145139 266 321 75 417 58 91 669 78 704 47 824 61 07 201 902 91 146150 56 39 100 213 303 80 402 505 718 804 20 951 83 147222 18 50 52 351 84 406 545 623 711 806 148201 80 422 33 584 42 690 729 47 78 824 986 149226 341 542 604 784.

150132 82 225 345 85 452 76 569 642 99 806 95 921 151144 78 84 272 646 81 741 152222 464 676 765 926 153120 63 79 326 632 78 703 856 903 46 66 154095 194 287 639 725 921 155039 334 492 97 627 29 892 94 916 02 10 156023 32 91 187 90 220 66 355 430 91 512 24 26 999 157020 55 494 508 76 94 224 36 21 158114 211 56 51 414 67 690 793 159014 306 708 808 [illegible] 61

160011 112 28 43 [illegible] 61 504 833 [illegible] 161288 689 723 811 162050 150 [illegible] 15 564 76 883 98 983 163191 203 519 633 788 942 164077 104 243 25 319 30 91 416 20 629 88 714 895 913 165020 103 52 84 471 769 837 944 166218 34 98 312 552 686 780 92 33 63 167003 147 85 322 67 455 529 62 615 44 969 168345 509 25 618 07 740 906 57 169057 251 523 38 68 652 964.

קראָנג=קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

רעזערוויסטן=פאַראַדע

די הערליכסטע קאָמעדיע פון מיליטערישן לעבן

אין די הויפטראָלען: Adolf Dymsza, Władysław Walter, Tola Mańkiewiczówna, St. Sielański — רעזשי: Waszyński

אָנהויב פון די סעאַנסן 4.30 נאָכמ. שבת און זונטאָג 12.30 פריה. די פרייזען אויפן ערשטען סעאַנס און פריהמאָרגענס פון 54 גר. און

דער נאָהענטסטער פראָגראַם: GRETA GARBO אין „KRóLOWA KRYSTYNA“

אַ װיכטיגע אינקאַסענטקע

פאַר אַ גרעסערע געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציע ווערט געזוכט.

אָפערטען אין אַדמינ. פון דער צייטונג אונטער „M. M.“

עלעגאַנטע דאַמען און הערען טראָגען
לוקסוס-שיך
נור פון
L. ODERBERG
לאָדז, פיעטריקאָווער 17.

נייעסטע מאָדעלען! שעהן און עלעגאַנט! צוגענגליכע פרייזען,

Dr.
S. Kantor
ספעציאַליסט פאַר הויט און ווענעריש קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער = שוואַכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129=45
נעמט אָן פון 8—2 נאָכמ. און פון 4—9 אָוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8—2 נאָכמ.
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9—1 פאַרמיטאָג. בעזונדערע וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

ברוך-קראַנקע!!!

Dyr. J.Rapaport

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם אין גאַנץ פוילן בעריהמטען ספעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געוואָרען אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראָפעסאָרען.

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הייל-באַנדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער מיט דעם נייעסטען ערפאָלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערשלעפּטסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע אָרטאָפּעד. הייל-באַנדאַזשען פאַר צוריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-באַנדאַזשען געגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

פאַר קאַליקעס, הויקערס און אַלערהאַנד פעהלער פון גוף!

אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייליבערסטע און פון פיל פראָפעסאָרען אנערקענטע מעטאָדע ספעצ. אָרטאָפּעד. הייל-גאָרסעטען פאַר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינד-זוכט, ליימונגען, פערקריפּעלטע פיס ביי קינדער און ערוואַקסענע, קינסטליכע הענד (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שטערצליכע פּלאַטפיס לויט גיפּס-מאָדעל.

אַלע קראַנקע איך מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פערזענליך בעהאַנדעלט.

30 יעהריגע פּראַקטיק. פולע גאַראַנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! טעלעפאָנט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו. עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. ספאָל. (קאַסאַ-כאָריך).

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל=אַנשטאַלט אין לאָדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאַנק

דערמיט מאַך איך עפענטליך בעקאַנט, אַז זינט יאָהרען האָב איך געליטען אויף אַ שווערע צווייזייטיגע ברוך-קראַנקהייט, וועלכע ס'האָט מיר ערשט בעזייטיגט דער ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, - וואָלטשאַנסקאַ 10. דער דערמאָהנטער בעריהמטער ספעציאַליסט האָט מיר פערלענט אַ ספעציעלען פראַנצויזישען פּאַטענטירטען גומי-באַנדאַזש. איך פיהל מיך זעהר גוט, ק'קען געהן און אַרבייטען, פאַר וועלכעס איך דריק אויס מיין הארציגסטען דאַנק און עמפּפעהל דעם ספעציאַליסט אַנדערע ליידענדע ברוך-קראַנקע.

(—) Raszkowski Adolf
Łódź, ul. Biskupa Bandurskiego 17
(dawniej Anna)

PRYWATNA SZKOŁA POWSZECHNA
przy Gimnazjum JÓZEFA ABA
LEGJONóW 10, tel. 122-12
איינשרייבונגען נעהמט אָן דער סעקרעטאַריאַט פון 10—14.

שיך
דאַמען-, הערען- און קינדער-

פון ערשטקלאַסיגער קוואַליטעט פון די נייעסטע פאַסאָנען און אַ גרויסען אויסוואַהל
צו זעהר צוגענגליכע פרייזען
עמפּפעהלט
J. WINDMAN i SYN
דעטייל-פערקויף
לאָדז,
פיעטריקאָווער 35

מיר מאַכען אויפמערקזאַם די ג. קונדשאַפט אויף דעם גרויסען אויסוואַהל פון שילער- און — קינדער-שיך —

די פירמע עקזיסטירט פון 1885.

דאָקטאָר
ראָזענצווייג
צוריקגעקעהרט

Dr. Herszfinkiel
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן ביי זיך
זשעלאַזנאַ 8a טעל. 87=111
און אויך אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ“, אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1.

Dr. med.
WIKTOR MILLER
אינערליכע קראַנקהייטען
ספעצ. פאַר רעומאַטיזם, אַרטרעטיזם
צוריקגעקעהרט
אַל. קאָשטשושקי 13, טעל. 146-11

Dr. med.
M. Maślanka
ספעצ. פאַר נערווען און פסיכישע קראַנקה.
צוריקגעקעהרט
פיעטריקאָווער 120
טעל. 147-72
נעמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג.

Dr. med. G.GERSZTAJN
ספעציאַליסט פאַר אויגען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10.
נעהמט אָן פון 11—1 און פון 7—8 אָוו.

Dr. Z. Henrykowski
ספעציאַל אַרצט פאַר סיפיליס, טריפער און הויט-קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאָווער 86
טעל. 143-63
נעהמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט. פאַר פרויען אַ ספעציעלער וואַרטע זאַל. פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

בחצי חנם
מחזורים, סליחות
ספרים, טליתים
פילסודסקי 34, פר. געשעפט
ווי אויך איינגאַנג דורכ'ן טויער
צו בעקומען אַלע אַרט ספרים און לערנביכער, אַ ספעציעלער אויסוואַהל פון מחזורים, אויך די וועלט=בעריהמטע אמתע ווילנער רב פנינים מחזורים, אויך מיט פוילישע איבערזעצונג, ש"ס, חומשים, משניות, מדרשים, סדורים, טליתים, נאַרטלען קאַפּלען, ציצית און מזוזות צו רעעלע פרייזען. פאַר שול=קינדער גרויסע הנחות
געדענקט דעם אַדרעס וושכאָדניאַ 34 פראָנט געשעפט אָדער דורכ'ן טויער.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקהייטען
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95.
נעהמט אָן פון 2—3 און פון 6—8 אָוו.

DR.
Szymon Grinberg
(אָרדינירט זומער אין ווישניאָווע-גוראַ)
צוריקגעקעהרט
פילסודסקיעגאָ 55. טעל. 168-58.
נעמט אָן פון 5—3.

Dr. med. Lajchter
קיפערכירורג
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעציאַליסט פאַר אינערליכע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

וואָרנונג!

זעמטליכע וועקסלען, וועלכע קורסירען מיט אונזער אויסשטעלונג זענען פאַלש, אויך ביי וועקסלען מיט אונזער זשיראָ ביטע נישט צו נעהמען אָהן אונזער פערשטענדיגונג.

ראָזענבוים און הערץ.
פיעטריקאָווער 10,
יודל הערץ, צל. 1. מאַי 35

קליינע
אַנאָנסען
1 זלאָטי
אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פרייע פּאָסטענס

עס ווערט געזוכט אַ לערן-יונגעל צום קירזשנער-פאַך פון אָרענטליכע עלטערן ביי ווזשעשינסקי, פּעפּער-גאַס 11.

אַ קוואַליפיצירטע טריקאָ - נייהערין ווערט געזוכט ביי אהרן זילבערבערג, זאַוואַדזקאַ 23. 3729

עס ווערט געזוכט סוועטער-מאַכער זאַכאָדניאַ 52, וו. 33. 3731

ס'ווערט געזוכט אַ שטריקער אויף אַ 10-ער מאַשין. צו ערפאַהרען נאָוואָמיעסקאַ 26, פראָנט, וו. 41. 3739

לאָקאַלען

3 צימער און קיך, 1-טער שטאָק, פראָנט, גדאַנסקאַ 27 צו פערמיטען.

אַ געוועלב און אַ קויהלען-בודקע, זאָווי מיט אַ וואוינונג אָפּצוגעבען פון זאָפאָרט. צו ערפאַהרען לאַגעווניצקאַ 86, אין געוועלב.

פערשידענעס

אַנ'שטענדיגער פּראָווינצער יונגערמאַן זוכט אַ פּאָסטען ביי וואָס עס זאָל נאָר נישט זיין פאַר אַ קליינעם געהאַלט, בעקאַנט אין אַלע בראַנזשעס, ספּעציעל קאָלאָניאַל מיט גוטע רעקאָמענדאַציעס. וואָלבאָרסקאַ 31, אָרגאַנעק.

אַ נאַכט-היטער וויל שלאָפען ביי נאַכט אין אַ געשעפט און ביי טאָג אַרבייטען אַלס פּאַקער און גיב אַ גאַראַנטיע. צו ערפאַהרען אין אַדמ. פון דער צייטונג.

אַ קראַנקען-וואָגען אויף צוויי רעדער אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען. פּאָמאָרסקאַ 41a, וו. 18. 3730

געהענדיג פון נאָוואָמיעסקאַ 9 ביז פּילנאַצנאַ 6 האָב איך פערלוירען אַ בלויע בריל מיט אַ שיידעל. אָפּצוגעבען געגען בעלוינונג נאָוואָמיעסקאַ 9 רובינשטיין. 3746

נאַטירליכער ביהנען-האָניג 2 זלאָטיס אַ קילאָ, לוטאָמירסקאַ 13, בענצקאָווסקי, אין הערינג-געוועלב. 3691

אַנ'אַבסאָלווענט פון אַ פראַנצויזישען אוניווערזיטעט זוכט פראַנצויזישע און העברעאישע לעקציעס. צוגענגליכע פרייזען. טעלעפאָן 217-10.

Wytwórnia wód gazowych z powodu wyjazdu natychmiast za bezcen do sprzedania. Oferty do adm. sub. „P“. 3742

אַנאָנסען-פּרייז פאַר אַ מילימעטער-שורה

פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפּאַלטען
אין טעקסט—40 . . . . . 60— 4
נאָכ'ן טעקסט—12 . . . . . 18— . . . .

ביים דער שטאָדט 50 פּראָצ. טייערער, אויסלאַנד 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. אַ וואָרט

נעקראָלאָגען—20 גר. אַ מ/מ (אין דער זייט שפּאַלטען) קליינע אַנאָנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעטערדיגע וואָרט — 10 גר.

אַבאָנאָמענטס-פּרייז: אין לאָדז - 4 זלאָטעס אַ חודש מיט צוטראָגען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 5 זל. אַ חודש אין אויסלאַנד 7 זל. אַמעריקאַ—1 דאָל.

מאַנוסקריפּטען, וועלכע ווערען נישט געדרוקט, ווערען נישט צוריקגעשיקט. פאַר'ן אינהאַלט און טאָן פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פעראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע האָט פּרינציפּיעל דעם אינהאַלט פון דער אַנאָנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אַנאָנס אָדער פערשפּעטיגען און ביטאַג אויף דעם אַנאָנס

Za wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.